

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชน
ในตำบลสะดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

A Study of Factors Affecting the Intentions to Pay Local Maintenance Tax
Among Citizens in Sadawa Subdistrict, Yarang District, Pattani Province

รอฮานี นิลพันธ์
Rohanee Nilphan

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Public Administration

Prince of Songkla University

2563

ชื่อสารนิพนธ์	การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาва อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
ผู้เขียน	นางรอรานี นิลพันธ์
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

องค์การบริหารส่วนตำบลมีความจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชน เพื่อให้หน่วยงานสามารถวางแผน และปฏิบัติการจัดเก็บภาษีให้อยู่ภายใต้อำนาจของกฎหมายได้อย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนตำบลเสดดาва อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 2) วิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาва อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี และ 3) เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระของประชาชนในพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลเสดดาва อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในเขตพื้นที่ศึกษา จำนวน 293 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า บรรทัดฐานทางสังคม ทัศนคติต่อการชำระภาษี และความสามารถในการชำระภาษี ส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาва อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและมีความคิดที่จะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา โดยบรรทัดฐานทางสังคมส่งผลมากที่สุด

นอกจากนี้ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรจะมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนอยากเสียภาษี ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษี และ ขั้นตอนการชำระภาษีในหลายๆ ช่องทาง เช่น ตามหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สื่อ Social, Website, Facebook, SMS เป็นต้น นอกจากนี้ ควรนำเงินค่าภาษีบำรุงท้องที่ไปพัฒนาหมู่บ้านให้ทั่วถึง ปรับปรุงการให้บริการโดยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาชำระภาษี รวมถึงควรให้มีการพักชำระหนี้ให้แก่ผู้ที่มีรายได้น้อยโดยไม่มีค่าปรับ และควรมีมาตรการเอาผิดกับผู้ค้างชำระภาษีอย่างจริงจัง

Thesis Title	A Study of Factors Affecting the Intentions to Pay Local Maintenance Tax Among Citizens in Sadawa Subdistrict, Yarang District, Pattani Province
Author	Rohanee Nilphan
Major Program	Public Administration
Academic Year	2019

Abstract

Subdistrict administrative organizations need to understand the factors towards the intention to pay the tax of the Local Maintenance taxpayers, Where the organizations can plan and operate the taxation based on, Under the law with fairness and effectiveness. The objectives in the research include 1) To examine the factors towards the intention to pay the tax of the local maintenance taxpayers in Sadawa Subdistrict, Yarang District, Pattani, 2) To analyze the problems and obstacles in paying the Local Maintenance tax in Sadawa Subdistrict, Yarang District Pattani, and 3) To demonstrate the solutions of Local Maintenance taxpayers with overdue payment of Sadawa Subdistrict Administration Organization, Yarang District, Pattani. The research is quantitative research which utilized questionnaires as the data-collecting tool. The group samples consisted of 293 Local Maintenance taxpayers with overdue payment of Sadawa Subdistrict Administration Organization, Yarang District, Pattani. The data was then investigated by employing the Descriptive Statistics, including Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation, and Applying the Inferential Statistics by using Multiple Regression Analysis. The study found that social norm, attitude towards taxation, and taxation ability positively influenced the intention of the Local Maintenance taxpayers with overdue payment of Sadawa Subdistrict Administration Organization, Yarang District, Pattani with statistical significance, which led the taxpayers to punctually pay the tax in 2020. Among the influences, social norm possessed the greatest impact.

Furthermore, the citizen reported that the possible solutions which included holding a program promoting tax payers' responsibilities, publicizing the information about the law of taxation and the procedure of tax payments in various channels, such as at the village news distribution tower, consisting of social media, websites, and Facebook, SMS, etc. Moreover, the Local Maintenance Tax should be used to thoroughly develop the community, Improve service provision by facilitating tax payers It should also provide a moratorium for people with low incomes, without fines. And there should be serious measures to condone the overdue tax.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือแนะนำ ของรองศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุพงษ์ โปธิพิรุฬห์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตรวจสอบ และแก้ไขร่างสารนิพนธ์นี้มาโดยตลอด ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานโดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุพงษ์ โปธิพิรุฬห์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามณี ตระกูลมุกดา ที่เป็นกรรมการในการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาตรวจสอบ แก้ไข สารนิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ทุกท่านที่ให้ความสะดวกด้านอำนวยความสะดวก และประสานงาน ในการทำสารนิพนธ์ให้ผู้เขียนมาโดยตลอด จนค้นคว้าหาข้อมูลในการจัดทำสารนิพนธ์ของผู้เขียนครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี รวมถึงต้องขอขอบพระคุณ นางสาววิมล เจ๊ะอุบง นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ในฐานะผู้บังคับบัญชา ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาวิจัยค้นคว้าครั้งนี้ด้วยดีมาตลอด

ท้ายนี้ผู้เขียนขอโน้มรำลึกถึงอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่ในสากลโลก อันเป็นที่พึงให้ผู้เขียนมีสติปัญญาในการจัดทำสารนิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้เขียน ตลอดจนผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้เขียนจนสามารถให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

รอฮานี นิลพันธ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
สารบัญ.....	(7)
รายการตาราง.....	(10)
รายการภาพประกอบ.....	(11)
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	4
1.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2.....	7
เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน Theory of Planned Behavior.....	7
2.1.1 โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน.....	9
2.1.2 ตัวแปรตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน.....	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะอารมณ์.....	13
2.2.1 ความหมายของภาวะอารมณ์.....	13
2.2.2 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาวะอารมณ์.....	15
2.2.3 หลักในการจัดเก็บภาวะอารมณ์.....	16
2.2.4 ลักษณะที่ดีของภาวะอารมณ์.....	17
2.2.5 ฐานภาวะและอัตราภาวะ.....	19
2.2.6 การหลีกเลี่ยงและการหลบหลีกภาวะ.....	21
2.2.7 แนวความคิดว่าด้วยภาวะในระบอบประชาธิปไตย.....	22

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3 โครงสร้างขององค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	25
2.3.1 โครงสร้างองค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	25
2.3.2 โครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	27
2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่.....	28
2.4.1 พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พุทธศักราช ๒๕๐๘.....	28
2.4.2 การเร่งรัดจัดเก็บรายได้ ลูกหนี้ค้างชำระและการจำหน่ายหนี้สูญ.....	33
2.4.3 แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ.....	33
2.4.4 แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่.....	34
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	47
บทที่ 3.....	48
วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
3.1 ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสดดา.....	48
3.2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง.....	51
3.2.1 ประชากร.....	51
3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	51
3.3 แบบแผนการวิจัย.....	52
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 4.....	57
ผลการวิจัย.....	57
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.2 ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 5.....	72
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5.1 สรุปผลการวิจัย.....	72
5.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	72
5.1.2 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชน ในตำบลเสดดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.....	73
5.1.3 ระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.....	73
5.1.4 ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่.....	73
5.1.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนใน ตำบลเสดดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.....	74
5.1.6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.....	74
5.2 อภิปรายผล.....	74
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	77
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	77
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก 1 แบบสอบถาม.....	83
ภาคผนวก 2 หนังสือแจ้งเตือนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่.....	88
ประวัติผู้เขียน.....	90

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่.....	35
2 แสดงจำนวนประชากรในตำบลเสดดาวา.....	49
3 เปรียบเทียบรายได้ย้อนหลัง 2 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสดดาวา.....	50
4 สรุปยอดลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ประจำปี 2562.....	50
5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	52
6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของ ประชาชนในตำบลเสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.....	62
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุง ท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาวา ด้านทัศนคติต่อการชำระภาษี.....	62
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษี บำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาวา ด้านบรรทัดฐานทางสังคม.....	63
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษี บำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาวา ด้านความสามารถในการชำระภาษี.....	64
11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ของประชาชนในตำบลเสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.....	65
12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระ ภาษีบำรุงท้องที่.....	65
13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ กับความตั้งใจ ในการชำระภาษีบำรุงท้องที่.....	67
14 การวิเคราะห์ปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระ ภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.....	69
15 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบล เสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี.....	70

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน.....	8
2 แผนผังขั้นตอนการชำระภาษีบำรุงท้องที่.....	36
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework).....	47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล ภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์ คือ การให้บริการเพื่อแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และมีเป้าหมายขององค์กร คือ ประชาชนทุกคนในท้องถิ่นมีความอยู่ดีมีสุข พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดไว้ว่าการให้บริการเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจะกระทำได้เฉพาะเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายจัดตั้งกำหนดไว้เท่านั้น จะกระทำหรือดำเนินการในเรื่องที่อยู่นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้วยพระราชบัญญัติฉบับนี้ส่งผลให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในระดับตำบล และกำหนดไว้ว่า สภาตำบลใดมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วติดต่อกันสามปี เฉลี่ยแล้วต้องไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ย ให้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ กล่าวคือการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เป็นกระแสนโยบายที่ต้องการจะปฏิรูปการเมืองการปกครอง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นมิติใหม่ของการพยายามในการปฏิรูปการเมืองโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดประชาชนในพื้นที่มากที่สุด

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยการปกครองที่ต้องมีการพึ่งพาตนเองบางส่วน โดยการเก็บภาษีจากประชาชนในพื้นที่ ทำให้สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดหรือให้บริการสาธารณะ เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง โดยมีรายได้ดังต่อไปนี้ 1. รายได้จากภาษีอากร ได้แก่ ภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองตามกฎหมาย เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามที่กฎหมายได้กำหนด เป็นต้น ภาษีที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดเก็บแล้วโอนให้ทั้งหมดหรือปันให้บางส่วน เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจฯ ภาษีสรรพสามิตร ภาษีสุรา เป็นต้น 2. รายได้ที่มีใช้ภาษีอากร ได้แก่ รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต 3. รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ดอกเบี้ย และ รายได้จากค่าสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ 4. รายได้เบ็ดเตล็ด 5. รายได้จากทุน 6. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นต้น

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสตงวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เพื่อให้สามารถมีรายได้จากการเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มเม็ดเต็มหน่วย ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่สำคัญๆ ได้แก่ พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.2475 และ พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 เป็นต้น และสามารถวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษีของประชาชน โดยหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ การจัดเก็บรายได้จากภาษีที่ท้องถิ่นได้จัดเก็บเองนั้น จะต้องทำการศึกษาและเข้าใจถึงหลักในการจัดเก็บภาษีอากร โครงสร้างภาษีและมาตรการต่างๆ ทางภาษี รวมถึงสาเหตุข้อขัดข้องของปัญหาในการจัดเก็บภาษี ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสตงวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อาทิเช่น บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norm) ทักษะต่อการชำระภาษี (Attitude) หรือความสามารถในการชำระภาษี (Behavioral Control) เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยของ ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2551) พบว่าข้อมูลในเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ยังคงประสบปัญหาในการจัดเก็บรายได้ กล่าวคือการจัดเก็บภาษีและการหารายได้ของรัฐไทยจัดอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนานาประเทศ อีกทั้งมีแนวโน้มลดลงตามลำดับ โดยจุดอ่อนของระบบภาษีไทยมีหลายประการ เช่น รายได้จากภาษีไม่เพียงพอสำหรับการขับเคลื่อนนโยบายสวัสดิการทางสังคม ซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ ในทางการเมือง รัฐไทยจัดเก็บภาษีโดยใช้หลักการบังคับ (Coercion) มากกว่าการยินยอม (Voluntary Compliance) ซึ่งทำให้เก็บภาษีได้น้อย ต้นทุนการจัดเก็บสูง และไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย การกระจายภาระภาษีในสังคมไทยไม่เท่าเทียมกันอย่างชัดเจน ผู้มีรายได้น้อยต้องแบกรับภาระภาษีในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้มีรายได้สูง เพราะประเทศไทยมีภาษีทางอ้อมในสัดส่วนที่สูงกว่าภาษีทางตรง อีกทั้งมีการให้สิทธิพิเศษทางภาษีอย่างกว้างขวาง และการบริหารภาษีของหน่วยราชการยังขาดประสิทธิภาพ รวมถึงกฎหมายภาษีเปิดช่องโอกาสให้พนักงานจัดเก็บภาษีใช้ดุลพินิจในการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างกว้างขวาง เป็นช่องทางให้เกิดปัญหาการคอร์รัปชันในระบบภาษีได้ง่าย

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังประสบกับปัญหาในแง่ของการมีรายได้น้อย และการมีทรัพยากรบุคคลที่จำกัดและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบล ทำให้ไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณะให้กับประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพได้ จึงส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาของประชาชนในเขตพื้นที่ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 66 ได้กำหนดไว้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้คือ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของ

ถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบล, 2537) แต่ด้วยปัญหาในแง่ของการมีรายได้น้อย และประชาชนส่วนใหญ่ขาดการให้ความร่วมมือในการชำระภาษีประจำปี ทำให้ในปัจจุบันพบว่า ลูกหนี้ภาษีค้างชำระขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา มีจำนวนร้อยละ 58.45 ของจำนวนผู้ที่ต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่ทั้งหมด ซึ่งทำให้เป็นภาระขององค์การบริหารส่วนตำบลในการเร่งรัด ติดตาม ทวงหนี้ที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ภาษีค้างชำระ และลูกหนี้ที่ขาดอายุความตามกฎหมายทางบัญชีที่ได้รับการหักทวงจากหน่วยงานที่ตรวจสอบ เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบกับปัญหาปัจจุบันที่ต้องประสบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย องค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวาจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการฐานข้อมูลภาษีในโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน LTAX 3000 และ LTAX GIS เพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า ในปีงบประมาณ 2562 มีจำนวนผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ทั้งสิ้น 1,853 ราย คิดเป็นผู้ชำระภาษีแล้ว มีจำนวนร้อยละ 41.55 และมีผู้ค้างชำระภาษีคิดเป็นร้อยละ 58.45 ของจำนวนผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ทั้งหมด ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชน และสาเหตุที่ประชาชนส่วนใหญ่ละเลยต่อการชำระภาษี รวมถึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการชำระภาษีเท่าที่ควร หรืออาจเป็นเพราะประชาชนยังไม่เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง ถึงได้หลีกเลี่ยงไม่ยอมชำระภาษีให้ เป็นปัจจุบัน หรือชำระภาษีล่าช้าเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ทำให้การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวาในแต่ละปีไม่สามารถจัดเก็บรายได้ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ส่งผลให้มีภาษีค้างชำระในแต่ละปีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นการเพิ่มภาระในการเร่งรัด ติดตาม ทวงถามให้กับเจ้าหน้าที่ สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลทำให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการชำระภาษีด้วยความเต็มใจ เพราะการเสียภาษี ถือเป็นหน้าที่ที่คนไทยที่ดีพึงจะกระทำ การนำเงินภาษีไปพัฒนาท้องถิ่นจะทำให้ท้องถิ่นมีความก้าวหน้า และประชาชนในพื้นที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหากรณีภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

1.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
2. ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการชำระภาษี
3. ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อลดปัญหาจำนวนผู้ค้างชำระภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในเขตตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 1,083 คน ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 293 คน โดยแบ่งกลุ่มผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่เฉลี่ยออกเป็น 8 หมู่บ้าน
2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ มี 2 กลุ่ม ดังนี้
 - 2.1.1 ตัวแปรควบคุม คือ เพศ อายุ ศาสนา รายได้ต่อเดือน ที่อยู่ปัจจุบัน ระดับการศึกษา อาชีพ ช่องทางที่สะดวกต่อการชำระภาษี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่
 - 2.1.2 ตัวแปรหลัก คือ บรรทัดฐานทางสังคม ทศนคติต่อการชำระภาษี ความสามารถในการชำระภาษี
 - 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความตั้งใจที่จะชำระภาษีบำรุงท้องที่

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

หนี้ค้ำชำระ หมายถึง หนี้ที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยคืนเมื่อครบกำหนดที่ต้องชำระ หรือสัญญาครบกำหนดแล้ว แต่ไม่ได้มีการรับสภาพหนี้ต่ออายุสัญญา หรือมียอดค้ำชำระเกินวงเงินอนุมัติ หรือ จำนวนเงินที่นำมาชำระเข้าบัญชีไม่คุ้มดอกเบี้ยค้ำชำระ

ลูกหนี้ หมายถึง สิทธิเรียกร้องอย่างหนึ่งของเจ้าหนี้ในการที่จะให้ชำระหนี้ด้วยเงินสด หรือทรัพย์สินอย่างอื่น โดยคาดหมายว่าจะได้รับชำระเต็มจำนวนเมื่อถึงกำหนดชำระ ลูกหนี้จัดเป็นสินทรัพย์อย่างหนึ่งของกิจการ และควรแสดงในงบการเงินด้วยมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ นั่นก็คือจำนวนเงินที่คาดหมายว่าจะเก็บได้

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี หมายถึง เจ้าของที่ดินซึ่งเป็นบุคคลหรือคณะบุคคล ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือครอบครองอยู่ในที่ดิน หรือครอบครองอยู่ในที่ดินที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน

ภาษีบำรุงท้องที่ หมายถึง ที่ดินที่เป็นของบุคคลหรือคณะบุคคล ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสิทธิครอบครองอยู่ในที่ดิน ที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนที่ดินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ พื้นที่ดิน และพื้นที่ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย โดยไม่เป็นที่ดินที่เจ้าของที่ดินได้รับการยกเว้นภาษีหรืออยู่ในเกณฑ์ลดหย่อน ดังนั้นลักษณะของที่ดินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ คือ ที่ดินทุกประเภทไม่ว่าจะมีเอกสารสิทธิ์ หรือไม่มีเอกสารสิทธิ์เป็นที่ว่างเปล่าหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่หรือไม่ และไม่ว่าจะใช้เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ หรืออยู่อาศัย ให้ผู้อื่นเช่า หรือใช้ประโยชน์เองก็ตามที่ดินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่นั้น นอกจากพื้นที่ที่ดินทั่ว ๆ ไปแล้ว ยังหมายรวมถึงพื้นที่ที่เป็นภูเขาและแม่น้ำด้วย

ความตั้งใจ หมายถึง ความมุ่งมั่น ความตั้งใจตั้งใจ

บรรทัดฐานทางสังคม หมายถึง แบบแผน กฎเกณฑ์ข้อบังคับ หรือ มาตรฐานในการปฏิบัติของคนในสังคม ซึ่งเป็นที่ยอมรับทางสังคมว่าสมควรจะปฏิบัติ เช่น บุคคลที่มีเงินได้ต้องชำระภาษี

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่แสดงออกจากพฤติกรรมของบุคคล เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบโดยการประมาณค่าว่าชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การตอบสนองของบุคคลในเชิงบวกหรือเชิงลบว่าจะชำระ หรือ ไม่ชำระภาษี

ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่ามีความสามารถที่จะกระทำและสามารถควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ของตนเองได้หรือไม่อย่างไร

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีพื้นที่เท่ากับตำบลแต่ละตำบล จัดตั้งมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีจำนวนราษฎรไม่น้อยกว่า 2,000 คน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและ

ให้บริการประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล เขต อบต. แขนรัฐบาลกลาง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีงบประมาณ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของตนเอง ในที่นี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

บทที่ 2

เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี และความสำคัญของการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเสดดาวได้ดำเนินการจัดเก็บเอง เนื่องจากปัจจุบันกองคลังต้องประสบกับปัญหาลูกหนี้ภาษีค้างชำระเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นภาระของงานกองคลังในการติดตามทวงถามลูกหนี้ค้างชำระภาษี เพื่อให้ผู้ค้างชำระดำเนินการชำระภาษีให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมต่าง ๆ รวมทั้งได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior)
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาษีอากร
3. โครงสร้างองค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. ตัวแปรและกรอบแนวคิด

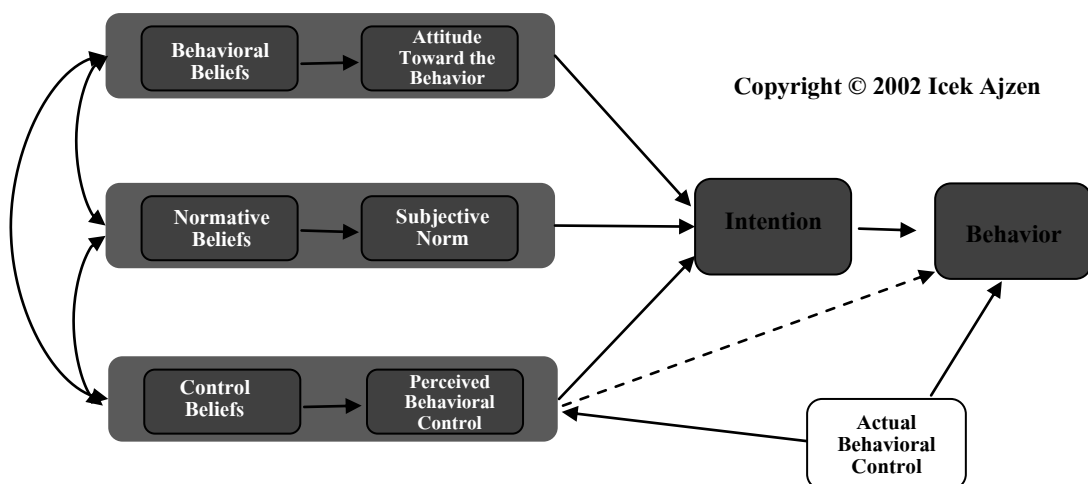
2.1 แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior)

วันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์, (2547) ได้อธิบายถึงแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB) ของ Ajzen ไว้ว่า เป็นทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล มีข้อจำกัดในการทำนาย พฤติกรรมทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งบุคคลไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากเจตนาในการทำพฤติกรรมของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ (Incomplete Volitional Control) เจตนาในการทำพฤติกรรมได้รับการสนับสนุนว่า เป็นปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้น เจตนาในการกระทำพฤติกรรมจึงเป็นตัวทำนายว่าพฤติกรรมจะเกิดขึ้นหรือไม่ กล่าวคือ ถ้าบุคคลยิ่งมีความตั้งใจมากขึ้นเพียงใด ก็ยิ่งมีความพยายามในการทำพฤติกรรมมากขึ้นเพียงนั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วมีพฤติกรรมอีกหลายพฤติกรรมที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาอย่างสมบูรณ์ เพราะการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น โอกาส และทรัพยากรอื่น ๆ อาทิเช่น เวลา เงิน ทักษะ ความสามารถ ความร่วมมือจากผู้อื่น เป็นต้น

ในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนนั้น Ajzen มีความเชื่อว่าการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลนั้นจะถูกชี้นำโดยความเชื่อ 3 ประการได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม ความเชื่อเหล่านี้จะส่งผลต่อพฤติกรรม โดยผ่านเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และเจตนาในการทำพฤติกรรม

ทฤษฎีนี้ได้เสนอตัวแปรที่เรียกว่า “การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control)” ในฐานะที่เป็นตัวกำหนดเจตนาที่จะกระทำพฤติกรรม และตัวกำหนดพฤติกรรม ซึ่งจากงานวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) หลายเรื่องแสดงให้เห็นว่าการวัดการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม สามารถทำนายเจตนาในการทำพฤติกรรมได้ดีกว่าการทำนายเจตนาในการทำพฤติกรรม โดยวัดจากเจตคติต่อพฤติกรรม และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ล่าสุด Ajzen ได้เพิ่มตัวแปรอีกหนึ่งตัว คือ ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่มีอยู่จริง (Actual Behavioral Control) ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และส่งผลต่อพฤติกรรมโดยตรงเลยโดยไม่ผ่านเจตนาในการทำพฤติกรรม กล่าวคือบุคคลที่รับรู้ว่าคุณเองสามารถควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ได้สูง มีแนวโน้มที่จะมีเจตนาในการกระทำพฤติกรรมสูงตามไปด้วย และจะส่งผลทำให้เขามีความพยายาม มุมานะ อุตสาหะ ที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นสูงเช่นเดียวกัน ดังนั้นความสำเร็จในการกระทำพฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับเจตนาในการทำพฤติกรรม การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และระดับความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมดังที่กล่าวมาแล้ว

โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 2002a) TPB Diagram

ที่มา : Ajzen (1980 อ้างอิงใน วันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์, 2547)

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 2002a)

2.1.1 โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

จากแผนภาพที่ 1 โครงสร้างพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The Theory of Planned Behavior : TPB) นั้น Ajzen (2002a) กล่าวว่า การกระทำพฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดจากการชี้นำโดยความเชื่อ 3 ประการ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral Beliefs) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative Beliefs) และความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม (Control Beliefs) เมื่อพิจารณาภาพที่ 1 จะพบว่า ความเชื่อแต่ละตัวจะส่งผลต่อตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม จะส่งผลต่อเจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior)
2. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง จะส่งผลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm)
3. ความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม จะส่งผลต่อการรับรู้ ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control)

เมื่อนำผลรวมของผลคูณระหว่างเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ก็จะสามารถทำนายเจตนาในการกระทำพฤติกรรม (Intention) ของบุคคลโดยทั่วไป กล่าวคือ หากบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อการทำพฤติกรรม มีกลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญและอิทธิพลต่อตัวเขา และเขารับรู้ว่าคุณภาพความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมได้สูง บุคคลก็จะแสดงเจตนาในการทำพฤติกรรมนั้นสูงตามไปด้วย ประการสุดท้าย หากบุคคลมีระดับความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมได้จริง (Actual Behavioral Control) และ มากเพียงพอแล้ว ก็ยังจะมีเจตนาในการทำพฤติกรรมนั้นมากขึ้นเมื่อมีโอกาสเพิ่มขึ้น เจตนาในการกระทำพฤติกรรมนี้ได้รับการสนับสนุนว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้บุคคลกระทำพฤติกรรมอย่างฉับพลัน (Immediate Antecedent of Behavior)

2.1.2 ตัวแปรตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน

1. ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral Beliefs : BB) จะเชื่อมโยงสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อการคาดหวังผลการกระทำพฤติกรรมนั้น ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมเป็นความเชื่อของบุคคลซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากความรู้สึกนึกคิดส่วนตัว ที่มีความเชื่อว่าถ้ากระทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้ผลกรรมทางบวก เขาก็มีแนวโน้มที่จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ในทางตรงกันข้ามหากเขามีความเชื่อว่าถ้ากระทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้ผลกรรมทางลบ เขาก็มีแนวโน้มที่จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้นตามไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าถ้าแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมใหม่ๆ (Innovation) ให้กับเพื่อนร่วมงานแล้วเขาจะได้รับค่า

ชื่นชมจากเพื่อน ๆ ว่าเขาเป็นคนที่มีความรอบรู้เชี่ยวชาญเรื่องการสร้างนวัตกรรม เขาก็จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น

ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมนี้ Ajzen ให้ข้อสันนิษฐานว่าเราสามารถเข้าถึงความเชื่อนี้ได้โดยคำนวณจากผลคูณความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral Belief Strength : b) กับความเชื่อเกี่ยวกับการประเมินผลการกระทำ (Outcome Evaluation : e) ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมนี้จะเป็นตัวกำหนดเจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) ของบุคคล

2. เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior : AB) หมายถึงระดับของผลการกระทำพฤติกรรม ซึ่งอาจมีค่าเป็นบวกหรือลบก็ได้ เจตคติต่อพฤติกรรมนี้เกิดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral Beliefs : b) และการประเมินผลการกระทำหรือการระบุสาเหตุ (Evaluation of the Outcome or Attribute : e) ซึ่งสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ได้ดังนี้

$$AB = \alpha \sum b_i e_i$$

AB = เจตคติต่อพฤติกรรม

b_i = ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมแต่ละข้อ

e_i = การประเมินผลการกระทำแต่ละข้อ

3. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative Beliefs : NB) หมายถึง การรับรู้ว่าคุณหรือกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญต่อเขานั้น คาดหวังหรือต้องการให้เขากระทำพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างไร บุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญนี้ได้แก่ สามี ภรรยา ครอบครัว เพื่อนฝูง ครูบาอาจารย์ แพทย์ พยาบาล ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น บุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญแต่ละเรื่องนั้น จะขึ้นอยู่กับกลุ่มประชากรและพฤติกรรมที่ศึกษาความเชื่อตามกลุ่มอ้างอิง (Normative Belief: n) นี้จะถูกนำไปคำนวณรวมกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply with the Referent: m) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงนี้จะเป็นตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm)

4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm : SN) หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับความกดดันทางสังคมที่มีต่อการดึงดูดความสนใจของบุคคลให้กระทำ หรือไม่ กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ กลุ่มอ้างอิงจะมีอิทธิพลต่อการกระทำพฤติกรรมมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับความสำคัญต่อบุคคลนั้น ๆ เช่น พฤติกรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ผู้บังคับบัญชามีความสำคัญต่อพฤติกรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้มากกว่าสามี หรือภรรยา เป็นต้น การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงนี้สันนิษฐานว่าเกิดจากผลรวมของผลคูณ ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่เขาให้ความสำคัญกับความคาดหวังของกลุ่มอ้างอิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเข้มของความเชื่อตามกลุ่มอ้างอิง (Normative Belief: n) และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply with the Referent: m) ซึ่งสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 2002a) ได้ดังนี้

SN	α	$\sum n_{imi}$
SN	=	การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
ni	=	ความเชื่อตามกลุ่มอ้างอิงแต่ละข้อ
mi	=	แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแต่ละข้อ

5. ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม (Control Beliefs : CB) ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมการกระทำพฤติกรรมจะเกี่ยวข้องกับการรับรู้ของบุคคลว่ามีปัจจัยต่าง ๆ เพียงพอหรือไม่ที่จะส่งเสริมหรือขัดขวางต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ เช่น บุคคลมีความเชื่อว่าหากเขามีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้แล้ว เขาจะได้รับคำยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชา เขาก็จะแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับเพื่อนร่วมงาน ในทางตรงกันข้าม หากเขามีความเชื่อว่าผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนหรือขัดขวางการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ เขาก็จะไม่แสดงพฤติกรรมการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การได้รับการยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชาเป็นปัจจัยส่งเสริม ส่วนการไม่สนับสนุน หรือขัดขวางของผู้บังคับบัญชาเป็นปัจจัยขัดขวาง ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมนี้ เกิดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม (Control Belief) กับการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุม (Power of Control Factor) ซึ่งความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมนี้จะเป็นตัวกำหนดการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control)

6. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control : PBC) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่มีความสามารถที่จะกระทำ และสามารถควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ได้หรือไม่อย่างไร การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมนั้นสันนิษฐานว่า เกิดจากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอยู่ว่าส่งเสริมหรือขัดขวางต่อการกระทำพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเข้มของความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม (Control Belief : c) และการรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุม (Perceived Power of the Control Factor : p) ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสะท้อนความถูกต้องของความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลที่มีอยู่จริง (Actual Behavioral Control) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมนี้จะเป็นตัวแปรร่วมกับเจตนา (Intention) ที่ใช้ในการทำนายพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ได้ดังนี้

PBC	α	$\sum c_{ipi}$
PBC	=	การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม
ci	=	ความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม
pi	=	การรับรู้อำนาจของปัจจัยควบคุม

แนวความคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมนี้ ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง (The Theory of Perceived Self-Efficacy) ของ Albert Bandura, (1997) ฐิติพัฒน์ พิชญธาตาทพงศ์, (2533 อ้างถึงใน วันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์, 2547)

เมื่อศึกษาและพิจารณาเปรียบเทียบแนวคิดทั้งสองทฤษฎีแล้วจะพบว่าทั้งสองทฤษฎีนี้มีลักษณะคล้าย ๆ กัน กล่าวคือจะเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถในการกระทำพฤติกรรมของบุคคล ส่วนที่แตกต่างกันคือ การรับรู้ความสามารถของตนเองจะเน้นพฤติกรรมเฉพาะ (Particular Behavior) ซึ่งเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล (Internal Factors) ในขณะที่การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมนั้นจะเน้นทั้งปัจจัยภายใน (ความรู้ ความสามารถ และทักษะ) และปัจจัยภายนอก (External Factors) ได้แก่ เงิน เวลา ทรัพยากร และการขึ้นอยู่กับผู้อื่น เป็นต้น

การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง หมายถึงการที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองว่าสามารถกระทำพฤติกรรมบางอย่างในสภาพการณ์ที่เฉพาะนั้น ๆ ได้หรือไม่ ซึ่งในสภาพการณ์นั้น บางครั้งอาจจะมี ความคลุมเครือไม่ชัดเจน มีความแปลกใหม่ ไม่สามารถทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ และสภาพการณ์นั้นมักจะทำให้บุคคลเกิดความเครียดได้ ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองนี้ได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่บุคคลมีอยู่ในขณะนั้น หากแต่ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของบุคคลว่าเขาสามารถทำอะไรได้ด้วยทักษะที่เขา มีอยู่ บุคคลจะตัดสินใจเลือกกิจกรรม หรือกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ หรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง บุคคลมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมในสถานการณ์ที่เขาเชื่อว่าเขามีความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมได้เพียงพอและมีโอกาสประสบความสำเร็จได้

7. เจตนาในการทำพฤติกรรม (Intention : I) เป็นตัวแทนในการแสดงออกในการรับรู้เกี่ยวกับความพร้อมของบุคคลที่จะกระทำพฤติกรรม เจตนาหรือความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมนี้ จะเป็นตัวแปรหรือเงื่อนไขที่สำคัญในการกำหนดการกระทำพฤติกรรมอย่างฉับพลันของบุคคล เจตนาในการกระทำพฤติกรรมนี้ได้รับอิทธิพลมาจากตัวทำนาย (Predictor Variables) 3 ตัว ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ตัวทำนายแต่ละตัวจะทำนายเจตนาในการทำพฤติกรรมได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับน้ำหนักและความสำคัญของตัวทำนาย รวมทั้งขึ้นอยู่กับกลุ่มประชากรที่ศึกษาและความสนใจของกลุ่มตัวอย่างด้วย

8. ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่มีอยู่จริง (Actual Behavioral Control : ABC) หมายถึงขอบเขตที่บุคคลมีทักษะ ความชำนาญ ทรัพยากร และความพร้อมอื่น ๆ ที่ต้องมีมาก่อนและจำเป็นต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น การประสบความสำเร็จในการกระทำพฤติกรรมนั้น มิใช่ขึ้นอยู่กับเจตนาในการทำพฤติกรรมที่ خوب เท่านั้นแต่ยังขึ้นอยู่กับระดับความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่เพียงพอด้วย กล่าวคือ บุคคลจะต้องมีการรับรู้ความสามารถในการกระทำ

พฤติกรรมของตนที่ถูกต้องด้วย นอกจากนี้ การรับรู้ความสามารถในการกระทำพฤติกรรมยังนำไปสู่การเป็นตัวแทนของการควบคุมที่แท้จริงและสามารถใช้ทำนายพฤติกรรมด้วย

9. พฤติกรรม (Behavior : B) คือการกระทำที่บุคคลแสดงออก หรือ ตอบสนองอย่างชัดแจ้ง สามารถสังเกตเห็นได้ภายใต้สภาพการณ์และเป้าหมายที่กำหนด การสังเกตพฤติกรรมเดี่ยวสามารถทำได้โดยการรวบรวมผลการกระทำผ่านสภาพการณ์ และเวลาในการกระทำพฤติกรรมนั้นหลายๆ ครั้ง หลายๆ ช่วงเวลาจึงจะสามารถเป็นตัวแทนในการวัดพฤติกรรมนั้นได้ ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน พฤติกรรมเกิดจากการทำหน้าที่ (Function) อย่างสอดคล้องกันของเจตนาในการทำพฤติกรรมและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ตามแนวคิดนี้ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมถูกคาดหวังว่าจะเป็นสื่อกลางที่มีอิทธิพลต่อเจตนาในการทำพฤติกรรม เช่น การมีเจตนาในการทำพฤติกรรมที่ชอบนั้นเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความสามารถ ที่จะควบคุมพฤติกรรมนั้นได้ ในทางปฏิบัติแล้วเจตนาในการทำพฤติกรรมและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเราจะพบบ่อย ๆ เมื่ออิทธิพลนั้นมีความหนักแน่นเข้มข้นต่อการทำพฤติกรรมนั้น แต่จะไม่มี ความแตกต่างกันมากนักในเหตุการณ์ปกติทั่วไป เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น (วันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์, 2547)

ในการศึกษาี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB) ของ Ajzen มากำหนดตัวแปรเพื่อประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 3 ตัวแปร ดังนี้คือ 1.เจตคติต่อพฤติกรรม 2.ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง 3. การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB) ของ Ajzen นั้น สรุปได้ว่า บุคคลที่มีเจตคติ หรือ ทัศนคติที่ดีต่อการกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้ากลุ่มอ้างอิงมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อตัวเขา และเขาสามารถรับรู้ว่าคุณมีความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมได้สูง บุคคลนั้นก็แสดงเจตนาในการกระทำพฤติกรรมนั้นสูงตามไปด้วย เช่นเดียวกับการชำระภาษี ถ้าประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการเสียภาษี และคนส่วนใหญ่ต่างพร้อมใจกันไปชำระภาษี และตนเองก็มีความสามารถที่จะชำระภาษีได้ด้วยนั้น จะส่งผลทำให้ประชาชนมีความตั้งใจที่จะชำระภาษีตามไปด้วย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาษีอากร

2.2.1 ความหมายของภาษีอากร

ภาษีอากรมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการหารายได้ของรัฐ ช่วยส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจชาติ ควบคุมการบริโภคของประชาชน รวมถึงสร้างความมั่นคงต่อสังคม โดยการจัดเก็บภาษีนี้นั้นจะต้องจัดเก็บจากบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มี

รายได้ และการจัดเก็บภาษีนั้นมีทั้งการจัดเก็บโดยตรงที่เรียกว่าภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม การจัดเก็บภาษีอากรนั้นถือเป็นรายได้หลักของประเทศที่จะนำมาใช้เป็นรายจ่ายโดยการ จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของภาษีไว้ หมายถึง เงินที่มีกฎหมายกำหนดให้รัฐหรือท้องถิ่นเรียกเก็บจากบุคคลในเหตุต่าง ๆ เช่น การมีรายได้ การมีทรัพย์สิน การประกอบกิจการ การบริโภค เพื่อใช้จ่ายในการบริหารประเทศหรือท้องถิ่น เช่น ภาษีเงินได้ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีมูลค่าเพิ่ม

กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร (2542) ได้นิยามความหมายของภาษีอากรไว้สองแนวดังนี้
แนวที่หนึ่ง อธิบายว่า ภาษีอากร คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎร และนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร

แนวที่สอง อธิบายว่า ภาษีอากร คือ เงินได้หรือทรัพยากรที่เคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล แต่ไม่รวมถึงการกู้ยืมหรือขายสินค้า หรือให้บริการในราคาทุนโดยรัฐบาล

สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2560) ได้นิยามความหมายของภาษีอากรไว้ว่า ภาษีอากร หมายถึง เงินที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากบุคคล ด้วยการตราเป็นกฎหมาย โดยที่รัฐไม่ผูกพันที่จะจ่ายภาษีอากรให้แก่ผู้เสียภาษีอากร หากแต่รัฐนำรายได้ค่าภาษีอากรไปใช้เพื่อการบริหารประเทศ ให้บริการแก่ประชาชน เพื่อความสงบสุขของประชาชนอย่างยั่งยืน

วินัย เนื่อนาจันทร์ (2559) ได้นิยามความหมายของภาษีอากรไว้ว่า ภาษีอากร หมายถึง เงินที่บุคคลถูกบังคับให้ต้องจ่ายให้แก่รัฐ เพื่อรัฐจะได้นำไปใช้จ่ายในกิจการอันเป็นสาธารณะประโยชน์ทั่วไป โดยที่ผู้จ่ายไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นการเฉพาะตัว

Seligmen (อ้างถึงใน ไพรัช ตรีการศิรินนท์, 2548) ได้ให้ความหมายของ ภาษีอากร ว่าคือ เงินบริจาค ที่บริจาคจากบุคคล โดยถูกบังคับให้จ่ายแก่รัฐบาล เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายร่วมกันของประชาชน โดยมีได้ระบุว่า จะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นพิเศษหรือไม่

รุ่งนภา สันติธรรมมา (2561) ได้นิยามความหมายของภาษีอากรไว้ว่า ภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บโดยวิธีการออกกฎหมาย เพื่อเป็นการเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน หรือทรัพยากรต่างๆจากภาคประชาชนไปสู่ภาครัฐบาล โดยนำไปใช้ในการบริหารประเทศ อีกทั้งเป็นการกระจายรายได้เพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ

ชัยรัตน์ เอี่ยมกุลวัฒน์ (2558 อ้างถึงใน กรมิษฐ์ ชุนรัตน์, 2561) ได้ให้ความหมายของ ภาษีอากร คือ ทรัพยากรที่รัฐเรียกเก็บจากภาคเอกชน เพื่อใช้จ่ายในการพัฒนาหรือบริการประเทศตามวัตถุประสงค์ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยประชาชนไม่จำเป็นต้องได้ประโยชน์จากการเสียภาษีตามจำนวนที่จ่ายไป ซึ่งประเภทของภาษีแบ่งออกเป็น ภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม ซึ่งในทางกฎหมายที่รัฐใช้ในการเรียกเก็บ คือ ประมวลรัษฎากร

สมคิด บางโม (2557) ได้สรุปลักษณะสำคัญของภาษีอากรไว้หลายประการ ดังนี้

1. ภาษีอากรโดยทั่วไปนั้นจะมีลักษณะบังคับเก็บ
2. ภาษีอากรโดยทั่วไปไม่มีผลตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษี
3. ภาษีอากรไม่เกิดภาระการชำระคืนของรัฐบาล
4. ภาษีอากรมีลักษณะเป็นการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล
5. ภาษีอากรไม่จำเป็นต้องเรียกเก็บเป็นเงินเสมอไป

จากการศึกษาความหมายของภาษีอากรผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ภาษีอากร หมายถึง สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎร โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนแก่ผู้เสียภาษีโดยตรง เป็นการกระจายรายได้ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารประเทศโดยการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อความสงบสุขของประชาชนอย่างยั่งยืน

2.2.2 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร

วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากรนั้น ประกอบไปด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ภาษีอากรเพื่อรายได้ สำหรับการใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล มีความยืดหยุ่นจัดเก็บเพิ่มได้เมื่อเศรษฐกิจดี ภาษีที่สามารถทำรายได้ดี เช่น ภาษีศุลกากร ภาษีการค้า
2. ภาษีอากรเพื่อการควบคุม การบังคับเรียกเก็บเงินส่วนหนึ่งจากประชาชน เป็นการจำกัดการบริโภค อุปโภค เช่น สินค้าฟุ่มเฟือย สินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
3. ภาษีอากรเพื่อการจัดสรร และกระจายรายได้
 - 3.1 จัดเก็บอัตราสูงกับผู้มีรายได้มาก (แต่จะส่งผลเสียต่อความเต็มใจและความกระตือรือร้นต่อการหารายได้ของผู้เสียภาษี)
 - 3.2 เพื่อการจัดสรร และการแจกแจง ซึ่งทำได้ 3 ระดับ คือ
 - 1) ระหว่างระดับรายได้ จากมั่งมีและยากจน
 - 2) ระหว่างวัย จากสุขภาพที่ได้ทำงาน ผู้เจ็บป่วย ผู้ชรา และเด็ก
 - 3) ระหว่างภูมิภาค จากท้องถิ่นมั่งมี ยากจน ไม่เจริญ
4. ภาษีอากรเพื่อการชำระหนี้สินรัฐบาล เช่น กรณีรัฐบาลต้องกู้เงินเพื่อพัฒนาประเทศ ทำถนน ต้องเก็บจากผู้ได้รับประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม จากผู้ได้รับผลจากการพัฒนา
5. ภาษีอากรเพื่อเป็นเครื่องมือในนโยบายทางเศรษฐกิจ ในการจำกัดการลงทุนของธุรกิจบางประเภท เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ เช่น งดภาษีให้กับการลงทุนจากต่างชาติ ตั้งอัตราภาษีศุลกากร สำหรับสินค้านำเข้า

6. ภาษีเพื่อเป็นเครื่องมือในนโยบายการคลังในภาวะต่าง ๆ เช่น
- ภาวะเงินเฟ้อ เพิ่มภาษี เพื่อดึงเงินจากประชาชน และลดจำนวนซื้อ
 - ภาวะเงินฝืด ลดภาษี เพื่อเพิ่มอำนาจการซื้อ เงินหมุนเวียน
- (ไพรซ์ ตระการศิรินนท์, 2548)

2.2.3 หลักในการจัดเก็บภาษีอากร

ในการกระจายภาระภาษีออกไปสู่ประชาชน จำเป็นจะต้องมีหลักการแบ่งที่เหมาะสม หลักการที่จะต้องกล่าวถึงก่อนเสนอก็คือ “หลักความเป็นธรรม” ซึ่งมีผู้เสนอแนวคิดสองแนวคือ หลักการความเป็นธรรมสัมบูรณ์และหลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์

1. หลักความเป็นธรรมสัมบูรณ์ (Principle of Absolute Equity) ตามหลักนี้ถือว่าการเก็บภาษีที่ยุติธรรมนั้นทุกคนจะต้องเสียภาษีเท่ากัน หลักการนี้ใช้ได้ดีถ้าหากว่าทุกคนในสังคมในสังคมนั้นมีฐานะทางเศรษฐกิจเท่ากัน แต่ในความเป็นจริงแล้วฐานะทางเศรษฐกิจของคนในสังคมนั้นไม่เท่ากัน ดังนั้น หลักการนี้จึงไม่นิยมใช้กัน

2. หลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์ (Principle of Relative Equity) หลักการนี้ถือว่ามี ความยุติธรรมในการเสียภาษี ไม่ได้เกิดจากการที่ทุกคนเสียภาษีเท่ากัน แต่เกิดจากการที่ทุกคนเสียภาษีตามสัดส่วนแห่งประโยชน์ที่ตนได้รับบริการจากรัฐ หรือตามสัดส่วนแห่งความสามารถในการเสียภาษีของตน เหตุที่เรียกว่าหลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์ก็เพราะว่าได้มีการพิจารณาความเป็นธรรมโดยเอาการเสียภาษีไปสัมพันธ์กับประโยชน์ที่ได้รับหรือความสามารถในการเสียภาษี อีกประการหนึ่งถือหลักว่าบุคคลจะเสียภาษีเป็นธรรมหรือไม่นั้น ไม่ได้ดูเฉพาะจำนวนภาษีที่เขาเสียว่าเท่ากับคนอื่นหรือไม่ แต่จะดูว่าฐานะของเขาหรือประโยชน์ที่ได้รับจากรัฐนั้น เมื่อเทียบกับคนอื่นแล้วเป็นอย่างใดหลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์นี้แยกออกเป็นสองหลัก คือ

2.1 หลักประโยชน์ที่ได้รับ (Benefit Principle) ตามหลักนี้ผู้เสียภาษีทุกคนควรต้องเสียภาษีเท่ากับจำนวนประโยชน์ที่ตนได้รับจากกิจการของรัฐบาล หลักการนี้พยายามจะนำเอาหลักการในการประกอบกิจการของเอกชนมาใช้กับกิจการของรัฐบาลด้วยในด้านกิจการของเอกชนนั้นเราจะพบว่าผู้บริโภคร่วมกันจะต้องจ่ายเงินเท่ากับจำนวนประโยชน์ที่ตนได้รับจากสินค้านั้น ๆ แต่การจะนำเอาหลักประโยชน์ที่ได้รับมาใช้ในการแบ่งภาระภาษีอากรนั้น จะเกิดความยุ่งยากหลายประการ

2.2 หลักความสามารถในการเสียภาษี (Ability-to-Pay Principle) หลักการแบ่งภาระภาษีที่เป็นที่ยอมรับกันอยู่ทั่วไปคือหลักความสามารถในการเสียภาษี บุคคลทุกคนควรจะต้องเสียภาษีตามความสามารถของตน บุคคลที่มีความสามารถเท่ากันก็ควรจะต้องเสียภาษีจำนวนเท่ากัน บุคคล

ที่มีความสามารถมากกว่าผู้อื่นก็ควรจะต้องเสียภาษีจำนวนมากกว่าผู้อื่น อันเป็นหลักการที่ยอมรับกัน สำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคม (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2545)

สรุปได้ว่า หลักในการจัดเก็บภาษีอากรนั้น ต้องคำนึงถึง “หลักความเป็นธรรม” เป็นหลัก โดยการเก็บภาษีที่ยุติธรรมนั้นทุกคนจะต้องเสียภาษีเท่ากัน ส่วนบุคคลที่มีความสามารถเท่ากันก็ควรจะต้องเสียภาษีจำนวนเท่ากัน บุคคลที่มีความสามารถมากกว่าผู้อื่น ก็ควรจะต้องเสียภาษีจำนวนมากกว่าผู้อื่นภายใต้การยอมรับของการอยู่ร่วมกันในสังคม

2.2.4 ลักษณะที่ดีของภาษีอากร

Adam Smith (อ้างถึงใน พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2545) ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ ลักษณะของระบบภาษีอากรที่สำคัญไว้ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. หลักความยุติธรรม (Equality) ประชาชนทุกคนควรเสียภาษีเพื่อบำรุงรัฐบาล ตามอัตราส่วนของความสามารถของตน กล่าวคือ ตามอัตราส่วนของรายได้ซึ่งตนได้รับเนื่องจากการปกป้องของรัฐ

2. หลักความแน่นอน (Certainty) ในการเสียภาษีประชาชนไม่ควรอยู่ภายใต้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่สรรพากรมากนัก โดยจะต้องได้รับความแน่นอนอย่างน้อย 3 ประการ คือ เวลาที่จะเสียภาษี วิธีการเสียภาษีและจำนวนภาษี ในปัจจุบันเรามักจะเพิ่มความแน่นอนอีกประการหนึ่งคือความแน่นอนเกี่ยวกับสถานที่ในการเสียภาษี

3. หลักความสะดวก (Convenience of Payment) ภาษีทุกชนิดควรมีการจัดเก็บตามเวลาและวิธีการซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้านความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีอากรที่สุด เช่นถ้าเป็นภาษีที่เก็บจากค่าเช่าก็ให้เก็บตอนที่มีการชำระค่าเช่า เป็นต้น

4. หลักการประหยัด (Economy of Payment) ควรเก็บภาษีจากประชาชนเข้าท้องพระคลังให้น้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้ ในด้านนี้ อาตัม สมิธ อธิบายว่า ภาษีที่ผิดหลักประหยัดได้แก่

1) ภาษีที่มีการจัดเก็บต้องใช้เจ้าหน้าที่จำนวนมาก และต้องจ่ายเงินเดือนให้แก่เจ้าหน้าที่มาก

2) ภาษีที่จะทำให้ประชาชนไม่อยากจะทำการลงทุน

3) ภาษีที่มีการลงโทษผู้หลีกเลี่ยงสูงเกินไปจนทำให้ผู้เสียภาษิล้มละลาย

4) ภาษีที่ต้องให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบตลอดเวลา จนทำให้ผู้เสียภาษีต้องลำบากถูกรบกวน ข่มขู่

5. หลักทำรายได้ดี (Productivity) ในเมื่อแนวโน้มรายจ่ายของรัฐบาลเพิ่มสูงขึ้น รัฐบาลในสมัยปัจจุบันจึงเป็นรัฐบาลที่ใหญ่กว่ารัฐบาลตามความเข้าใจของ Adam Smith เป็นอย่างมาก

ดังนั้น รัฐบาลก็จะต้องพยายามจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรให้สูงขึ้น โดยจัดเก็บภาษีอากรเฉพาะประเภทที่สามารถทำรายได้ ไม่ควรจัดเก็บภาษีหลายประเภทจนเป็นที่รำคาญแก่ผู้เสียภาษี ภาษีประเภทที่จะทำรายได้ดีก็ควรจะเป็นภาษีที่มีฐานกว้าง เช่น ภาษีเงินได้ ภาษีการบริโภค เป็นต้น หรือเป็นภาษีที่หลบหลีกยาก เช่น ภาษีที่ดิน เป็นต้น

6. หลักความยืดหยุ่น (Flexibility) เนื่องจากวัฏจักรธุรกิจ (Business Cycle) มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นตลอดเวลา บางครั้งภาวะเศรษฐกิจก็รุ่งเรืองมาก บางครั้งภาวะเศรษฐกิจก็ตกต่ำมาก ซึ่งก็เกิดปัญหาทั้ง 2 ด้าน ดังนั้น รัฐบาลจะต้องพยายามสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้ได้ โดยสร้างระบบภาษีให้สามารถลดความรุนแรงของภาวะเศรษฐกิจลงได้บ้าง เพื่อควบคุมภาวะเศรษฐกิจ เช่น ในภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรือง รายได้ด้านภาษีอากรก็ควรเพิ่มขึ้นโดยอัตโนมัติ และในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รายได้ทางภาษีอากรก็ควรจะต้องลดลงโดยอัตโนมัติเช่นเดียวกัน ทำให้ประชากรมีรายได้สำหรับใช้จ่ายใช้สอย ไม่เปลี่ยนแปลงมากนักเมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนไป

7. หลักการยอมรับกันทั่วไป (Acceptability) เนื่องจากรัฐบาลจำเป็นต้องจัดเก็บภาษีอากรในจำนวนที่สูงกว่าเดิม และหลายประเภทมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้ทันกับแนวโน้มของรายจ่ายของรัฐบาล รัฐบาลจึงควรสร้างระบบภาษีอากรที่ประชาชนยอมรับเพราะโดยปกติแล้วถ้ารัฐบาลเก็บภาษีมากขึ้น ดังนั้น รัฐบาลจึงควรป้องกันทางด้านนี้ให้มาก ภาษีอากรที่จะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ควรจะมีลักษณะอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1) มีความยุติธรรม ถ้าประชาชนเห็นว่าระบบภาษีอากรมีความยุติธรรมก็ย่อมจะยินดีเสียภาษีอากรมากกว่าระบบที่ไม่ยุติธรรม เพราะถ้าทุกคนต้องเสียภาษีอากรโดยยุติธรรมแล้วทุกคนก็จะพอใจเสีย แต่ถ้าระบบภาษีอากรไม่ยุติธรรมแล้วประชาชนก็อาจคิดว่าเมื่อผู้อื่นไม่เสียทำไมตนเองจะต้องเสีย

2) ใช้กันมานานพอสมควร โดยปกติวิสัยมนุษย์เราสิ่งใดที่เราเคยชินมานานถึงแม้ว่าจะมีความยากลำบากค่อนข้างมากเราก็มักจะรับได้ แต่ถ้าเป็นความยากลำบากที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ เรามักจะทนกันไม่ได้ ภาษีอากรก็เช่นกัน ถ้าเป็นภาษีอากรที่ใช้กันมาเป็นเวลานานประชาชนก็มีความเคยชินและยินดีจะเสีย แต่ถ้าเป็นภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บใหม่ ประชาชนก็จะพยายามต่อต้านด้วยวิถีทางต่าง ๆ ดังนั้น บางประเทศจึงพยายามใช้กลวิธีนำภาษีใหม่มาใช้โดยสัญญาต่อฝ่ายนิติบัญญัติว่าจะเก็บเป็นภาษีชั่วคราว ประชาชนก็ไม่คัดค้านเพราะคิดว่าเป็นเรื่องชั่วคราวพอจะช่วยกันได้รัฐบาลก็ขอต่ออายุเรื่อย ๆ ไปจนกระทั่งประชาชนเกิดความเคยชิน ก็จะเสนอเก็บภาษีนั่นเป็นภาษีถาวร ตัวอย่างเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อมีคำกล่าวกันว่า “ไม่มีภาษีใดจะถาวรเท่ากับภาษีชั่วคราว”

8. หลักการบริหารได้ดี (Administrative Feasibility) จะเห็นได้ว่าสภาพเศรษฐกิจการเมือง และสังคม ของแต่ละประเทศแตกต่างกันไป ดังนั้น ระบบภาษีอากรที่ดีสำหรับประเทศหนึ่ง อาจจะไม่ดีสำหรับอีกประเทศหนึ่งก็ได้ เพราะอีกประเทศไม่มีความสามารถในการจัดเก็บภาษี ดังนั้น

ในการพิจารณาจัดเก็บภาษีอากรจะต้องแน่ใจว่าเรามีกลไกในการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพ เพราะถ้าเราพยายามจัดเก็บภาษีอากรประเภทที่เราไม่มีความสามารถเพียงพอในการจัดเก็บแล้ว จะก่อให้เกิดการหลบหลีกหรือหลีกเลี่ยงภาษีอย่างร้ายแรง ซึ่งจะทำให้ขาดความยุติธรรมไป (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2545)

2.2.5 ฐานภาษีและอัตราภาษี

ฐานภาษี

ฐานภาษี (Tax Base) หมายถึง สิ่งที่เป็นมูลเหตุเริ่มต้นที่ทำให้บุคคลต้องเสียภาษีอากร หรือสิ่งที่ใช้เป็นฐานในการประเมินภาษีอากร เช่น ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ เงินได้สุทธิ ซึ่งก็คือเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย และ ค่าลดหย่อนต่าง ๆ แล้ว เป็นต้น

ฐานภาษีอากร ได้แก่ ฐานรายได้ (Income) ฐานทรัพย์สิน (Property) และฐานการบริโภค (Consumption)

1. ฐานรายได้

รายได้เป็นฐานภาษีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุดฐานหนึ่ง ทั้งนี้เพราะเชื่อกันว่ารายได้เป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการเสียภาษี (Ability-to-Pay) ของบุคคลได้ดีที่สุด

ภาษีที่จัดเก็บจากฐานรายได้นั้น มีทั้งที่เรียกเก็บจากรายได้ของบุคคลธรรมดา และรายได้ของนิติบุคคล ซึ่งได้แก่ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีภาษีที่เรียกเก็บจากฐานรายได้ตามประเภทของรายได้บางชนิดด้วย เช่น รายได้ในรูปผลกำไรจากทุน (Capital Gains) ในบางประเทศอาจต้องเสียภาษีผลกำไรจากทุนแทนการนำไปรวมเสียภาษีเงินได้ หรือรายได้จากการรับมรดก เป็นต้น

ฐานรายได้นับเป็นฐานภาษีที่สำคัญในหลายประเทศ เพราะโดยทั่วไปเป็นฐานภาษีที่กว้างทำให้ครอบคลุมจำนวนผู้เสียภาษีได้มาก จึงเป็นแหล่งรายได้ภาษีอากรที่สำคัญฐานหนึ่ง สำหรับรัฐบาลในหลาย ๆ ประเทศ

2. ฐานทรัพย์สิน

การใช้ทรัพย์สินเป็นฐานภาษีได้รับความนิยมมาเป็นเวลานานแล้ว ทั้งนี้เพราะทรัพย์สินเป็นสิ่งที่ใช้วัดความสามารถในการเสียภาษีของบุคคลได้อย่างหนึ่ง ผู้ใดมีทรัพย์สินหรือความมั่งคั่งมากย่อมมีอำนาจซื้ออย่างมาก จึงควรเสียภาษีมากตามไปด้วย ภาษีที่จัดเก็บจากฐานทรัพย์สินนี้มีทั้งที่จัดเก็บทรัพย์สินเฉพาะอย่าง เช่น ภาษีรถยนต์ก็จัดเก็บจากทรัพย์สินประเภทรถยนต์ ภาษีบำรุงท้องที่ของไทยก็จัดเก็บจากทรัพย์สินประเภทที่ดิน ภาษีโรงเรือนและที่ดินก็จัดเก็บจากทรัพย์สินประเภท

โรงเรือนหรือ สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ รวมกับที่ดิน ซึ่งโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตั้งอยู่ เป็นต้น นอกจากนี้ ก็ยังมีภาษีที่จัดเก็บจากทรัพย์สินโดยรวมด้วย เช่น ภาษีทรัพย์สินในบางประเทศ อาจเรียกเก็บจาก ทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์รวมกัน เป็นต้น

การจัดเก็บภาษีทรัพย์สินเฉพาะอย่างนั้น นิยมจัดเก็บจากทรัพย์สินซึ่งเป็น อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ประเภทที่ระบุหรือกำหนดมูลค่าได้ง่าย เช่น ที่ดิน อาคาร หรือ สิ่งปลูกสร้าง รถยนต์ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร การจัดเก็บภาษี จากทรัพย์สินโดยรวมจะต้องนำมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดมารวมกัน เพื่อเป็นรากฐานการประเมินภาษี ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารการจัดเก็บให้ได้ผลอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยอยู่มาก ทั้งในด้านการ ติดตามรวบรวมทรัพย์สินทุกประเภทของผู้เสียภาษีแต่ละรายให้ครบถ้วน และในด้านการประเมินราคา ทรัพย์สินบางประเภท เช่น เพชรพลอย ศิลปวัตถุโบราณ เป็นต้น

3. ฐานการบริโภค

ฐานการบริโภค หมายถึง การนำค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าหรือบริการมาเป็นฐาน ในการเรียกเก็บภาษีอากร การจัดเก็บภาษีจากฐานการบริโภคเป็นผลมาจากแนวคิดที่ว่า การบริโภคทำให้ ทรัพยากรของสังคมสิ้นเปลืองไป ดังนั้น ผู้ที่บริโภคมากจึงต้องเสียภาษีให้กับสังคมมากตามไปด้วย เพื่อเป็นการชดเชยทรัพยากรที่เสียไป นอกจากนี้การบริโภคยังก่อให้เกิดความพอใจเฉพาะบุคคล กล่าวคือ ใครบริโภคมากย่อมแสดงว่ามีความอยู่ดีกินดีสูงกว่าผู้อื่น จึงทำให้มีความสามารถในการเสีย ภาษีสูงกว่า

ภาษีที่จัดเก็บจากฐานการบริโภคนั้นมีทั้งที่จัดเก็บจากการบริโภคสินค้าหรือบริการ โดยทั่วไป เช่น ภาษีการขายทั่วไป (General Sales Tax) หรือที่เรียกเก็บจากการบริโภคสินค้าหรือ บริการเฉพาะอย่าง เช่น ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax) หรืออากรมหรสพ (Entertainment Duty) ฐานการบริโภคนี้นับเป็นฐานภาษีอีกฐานหนึ่งของหลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา ทั้งหลาย ทั้งนี้เพราะภาษีที่จัดเก็บจากฐานบริโภคเป็นภาษีที่จัดเก็บได้ค่อนข้างง่าย มีความสลับซับซ้อน น้อยกว่าภาษีที่จัดเก็บจากฐานรายได้ และในขณะเดียวกันการบริโภคของประชาชนโดยทั่วไปอยู่ใน ระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับการออม

อัตราภาษี

อัตราภาษีเท่าที่ใช้กันมาอาจจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. อัตราภาษีถอยหลัง (Regressive Tax Rates) หมายถึง ฐานภาษีเพิ่มขึ้น แต่อัตรา ภาษีลดลง เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ของไทย

2. อัตราภาษีคงที่ (Proportional Tax Rate) หมายถึง ฐานภาษีเพิ่มขึ้น แต่อัตราภาษีคงเดิม เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มภาษีเงินได้นิติบุคคล

3. อัตราภาษีก้าวหน้า (Progressive Tax Rates) หมายถึง ฐานภาษีเพิ่มขึ้นและอัตราภาษีเพิ่มขึ้นด้วย เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2545)

2.2.6 การหลีกเลี่ยงและการหลบหลีกภาษี

คำว่า “หลีกเลี่ยง” และ “การหลบหลีก” ภาษี มีความหมายแตกต่างกัน แต่จะมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ “การเสียภาษีให้น้อยลงกว่าที่ควรจะเสียหรือไม่เสียภาษีเลย” คำว่า “การหลีกเลี่ยง” ภาษี มาจากคำว่า Avoidance หมายถึง การหาวิธีการไม่เสียภาษีหรือเสียให้น้อยลงด้วยวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายโดยหาช่องโหว่ในทางกฎหมายภาษีอากร แล้วใช้ช่องโหว่ (Loophole) นั้นให้เป็นประโยชน์ มักจะพบมากในประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งจะมีผู้เชี่ยวชาญภาษี (Tax Pert) กันมาก วิธีการอาจจะมีดังนี้

1. การทำฐานภาษีไม่ให้เป็นฐานภาษีหรือเป็นฐานภาษีที่อยู่ในข่ายเสียภาษีให้น้อยลง เช่นในสหรัฐอเมริกาถ้านักมวยรุ่นใหญ่ต่อยกันได้เงินครั้งละ 100 ล้านบาท จะต้องเสียภาษีใน อัตราร้อยละ 77 แต่ผู้เชี่ยวชาญภาษีอาจจะแนะนำให้แบ่งการจ่ายเงินออกเป็นหลาย ๆ ปีก็ได้ ซึ่งจะทำให้อัตราภาษีในแต่ละปีต่ำลง ทำให้ภาษีที่ต้องเสียก็ต่ำลง หรืออาจจะให้จ่ายเป็นค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นซึ่งอาจจะได้รับการหักภาษีอากร หรืออาจจะตั้งเป็นในรูปบริษัททำกิจการต่อมวยขึ้น เพื่อจะได้เสียภาษีบริษัทเพียงไม่เกินร้อยละ 50 แล้วให้นักมวยใช้เงินอยู่กับบริษัทนั้นในรูปใดรูปหนึ่ง เป็นต้น

2. บรรดากลุ่มผลประโยชน์ (Interest Groups) ที่ต้องเสียภาษีจำนวนมากอาจรวมกลุ่มกันให้รัฐสภายกเว้นหรือลดหย่อนภาษีของกลุ่มเอง เช่น กลุ่มผลประโยชน์น้ำมันในสหรัฐอเมริกาที่หักการสูญเสียทรัพยากร (Depletion Allowance) ได้จำนวนหนึ่ง ทำให้ต้องเสียภาษีน้อยลงในประเทศสหรัฐอเมริกาเคยมีปรากฏการณ์ว่า รัฐสภาออกกฎหมายยกเว้นภาษีรายได้บางประเภทให้ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากกิจการนั้นเพียงคนเดียวแต่เป็นผู้ที่เคยช่วยเหลือทางการเมืองแก่สมาชิกรัฐสภามาก

ส่วนการหลบหลีกภาษี (Evasion) หมายถึง การไม่เสียภาษีหรือการเสียภาษีให้น้อยลงด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมาย ซึ่งทำกันมากในประเทศที่กำลังพัฒนา มีวิธีการดังนี้

1. ประชาชนไม่ให้ความสนใจในกฎหมายภาษีอากร จึงไม่ได้ไปเสียภาษีอากร
2. ผู้มีอิทธิพลมีมาก และมักจะหาช่องทางไม่เสียภาษีโดยให้เหตุผลว่า “ถ้าต้องเสียภาษีก็เสียเถิดหมด” คนที่ไม่ค่อยมีอิทธิพล หรือไม่มีอิทธิพลก็ปฏิบัติตาม
3. กลไกการจัดเก็บภาษีอากรยังไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านเจ้าหน้าที่และเครื่องมือ

4. บางประเทศอาณาเขตทางทะเลกว้างขวางมาก ทำให้การขนส่งสินค้าภาษีทำได้ง่าย หรือประเทศที่มีประชากรอยู่ในชนบทมาก การหนีภาษีต่าง ๆ ทำได้ง่าย (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2545)

2.2.7 แนวความคิดว่าด้วยภาษีในระบอบประชาธิปไตย

คำกล่าวที่ว่า “Taxes are the Price of Democracy” สื่อถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ภาษีกับประชาธิปไตยได้ดี คำกล่าวนี้มีนัยว่าประชาชนพลเมืองมีหน้าที่จ่ายค่าภาษีให้แก่รัฐ เพื่อแลกกับการมีรัฐบาลประชาธิปไตย ซึ่งทำหน้าที่จัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน

รัฐประชาธิปไตยสามารถจัดเก็บภาษีจากประชาชนได้มากน้อยเพียงใด จะต้องคำนึงถึง หลักการอะไรบ้าง วาทกรรมเรื่องประชาธิปไตยด้านการเก็บภาษีในระบอบประชาธิปไตยประกอบด้วย หลักการพื้นฐาน 6 ประการคือ (1) หลักการทำรายได้ที่พอเพียง (2) หลักความยินยอมของประชาชน (3) หลักความเสมอภาค เป็นธรรม (4) หลักความไม่ซับซ้อน (5) หลักความแน่นอน คงเส้นคงวา และ (6) หลักสวัสดิการสังคม ข้อเขียนในบทนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะตรวจสอบว่ารัฐบาลไทยจัดเก็บภาษี โดยยึด หลักการประชาธิปไตยทางการคลังหรือไม่ อย่างไร โดยในส่วนแรกจะอธิบายหลักการภาษีอากรใน ระบอบประชาธิปไตยทั้ง 6 ประการ และส่วนที่สองจะได้พิจารณาบริบทการจัดเก็บภาษีและหารายได้ ของรัฐบาลไทยโดยลำดับ

(1) หลักการทำรายได้ที่พอเพียง

รัฐประชาธิปไตยจำเป็นต้องมีรายได้ให้ได้จำนวนเพียงพอกับการทำหน้าที่ขั้น พื้นฐานของรัฐ รัฐที่มีปัญหาเรื่องรายได้ไม่เพียงพอกับการทำหน้าที่ขั้นพื้นฐาน ไม่สามารถดูแลรักษา ความสงบเรียบร้อย และไม่สามารถให้ความยุติธรรมกับประชาชนได้ เรียกว่า “รัฐที่ล้มเหลว” (Failed State) สังคมที่มีรัฐบาลล้มเหลวหรืออ่อนแอจะเต็มไปด้วยโจรขโมย จี้ปล้น การก่อการร้าย การค้าของเถื่อน ยาเสพติด หากความสงบไม่ได้ ผู้คนต้องต่อสู้ดิ้นรนเอาชีวิตรอดด้วยตัวเองไปวันๆ ที่สู้ไม่ไหวก็ถูก อิทธิพลอำนาจมืดกดขี่ข่มเหงเอาเปรียบ รัฐในสังคมดังกล่าวนี้ไม่มีวันเจริญก้าวหน้าและไม่มีวันเป็น ประชาธิปไตยได้ ดังตัวอย่างที่พบเห็นได้ในกรณีของรัฐก่อตั้งขึ้นมาใหม่ หรือรัฐในสังคมที่ยากจนด้อย พัฒนาทั้งหลาย

รัฐควรมีรายได้เท่าใดจึงจะเพียงพอ ความพอเพียงของรายได้ในแต่ละสังคมย่อม แตกต่างกันไปตามอุดมการณ์ทางการเมือง เช่น ในสังคมยุโรปและสแกนดิเนเวียซึ่งนิยมประชาธิปไตย แบบรัฐสวัสดิการ (Social Democracy) รัฐจำเป็นต้องเก็บภาษีและใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคมสูงกว่า รัฐในสังคมประชาธิปไตยเสรีนิยม ซึ่งใช้กลไกตลาดเสรีเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก อย่างไรก็ตาม สังคมที่มีรัฐ สวัสดิการก้าวหน้า (ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินภาษีจำนวนมาก) ก็มีโอกาสสร้างประชาธิปไตยให้เข้มแข็งได้มากกว่า รัฐที่พลเมืองขาดสวัสดิการ

(2) หลักความยินยอมของประชาชน

แม้ว่าการเสียภาษีจะเป็นหน้าที่ของประชาชนพลเมือง มีสถานะบังคับ และไม่ได้เสียภาษีตามความสมัครใจ แต่รัฐบาลในระบบประชาธิปไตยก็ไม่อาจเก็บภาษีจากประชาชนได้ โดยไม่ได้รับความยินยอม หรือเห็นชอบจากประชาชนเสียก่อน ดังที่มีคำดังกล่าวของชาวอาณานิคมอเมริกันที่ลุกขึ้นต่อต้านการเก็บภาษี

รัฐบาลขอความเห็นชอบจากประชาชนอย่างไร เมื่อรัฐบาลจะเก็บภาษีหรือรายได้จากค่าบริการ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ หรือรายได้ในลักษณะอื่น ๆ จากประชาชน รัฐบาลต้องเสนอเป็นร่างกฎหมายขอความเห็นชอบต่อรัฐสภา โดยรัฐสภามีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายภาษีและรายได้อื่น ๆ ในฐานะเป็นตัวแทนของประชาชนการให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายภาษีของรัฐสภานั้น เป็นนัยว่าประชาชนให้อำนาจแก่รัฐบาลในการจัดเก็บภาษีและหารายได้ตามกรอบของกฎหมาย รัฐบาลจะต้องจัดเก็บภาษีและหารายได้ภายใต้กรอบของกฎหมายนั้น ๆ เท่านั้น จะใช้เกินอำนาจหรือดุลพินิจในการจัดเก็บภาษีหรือหารายได้กว่าที่กฎหมายกำหนดไว้มิได้ หรือจะยกเว้นลดหย่อนไม่เก็บภาษีแก่บุคคลใด หน่วยงานใด ไม่ได้เช่นเดียวกัน

ในระบบประชาธิปไตยนั้น ผลสำเร็จของการจัดเก็บภาษีไม่ได้อยู่ที่จำนวนเงินที่เก็บได้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่อยู่ที่การทำให้พลเมืองเสียภาษีตามกฎหมาย ทำให้คนที่พยายามจะเลี่ยงภาษีต้องเสียภาษีเหมือนคนอื่น ๆ เป็นสำคัญ ดังนั้นรัฐบาลในระบบประชาธิปไตยโดยเฉพาะหน่วยจัดเก็บภาษีจึงไม่เพียงพอ แต่ทำหน้าที่เก็บภาษีเท่านั้นหากยังต้องคิดค้นหาวิธีการให้ประชาชนพลเมืองผู้เสียภาษี “ยินยอมจ่ายภาษีโดยสมัครใจ” ได้มากที่สุดด้วย คำว่า “ยินยอมจ่ายภาษีโดยสมัครใจ (Voluntary Compliance)” นี้หมายความว่า ผู้เสียภาษียินดีจ่ายภาษีตามที่กฎหมายกำหนด ยอมรับว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองและยินดีปฏิบัติตามเช่นเดียวกับพลเมืองคนอื่น ๆ ไม่ใช่ต้องจ่ายเพราะรัฐหรือหน่วยจัดเก็บไปไล่เบี้ย บังคับ ฟ้องคดี หรือเฝ้าระวังป้องกัน ฯลฯ และหาช่องโอกาสที่จะหลบเลี่ยงภาษีตลอดเวลา

(3) หลักความเสมอภาค เป็นธรรม

แนวความคิดเรื่อง “ความเสมอภาค เป็นธรรม” ของภาษีอากรในระบบประชาธิปไตยมีว่า พลเมืองควรมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันทั้งในด้านการเข้าถึงบริการสาธารณะพื้นฐานที่รัฐจัดได้ และควรแบกรับภาระภาษีอย่างเสมอภาคเท่าเทียม จึงจะถือว่าเป็นประชาธิปไตยในทางการคลัง

การแบกรับภาระภาษีอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันในที่นี้ ไม่ได้หมายความว่าประชาชนพลเมืองทุกคนต้องจ่ายภาษี ค่าบริการ หรือค่าธรรมเนียมให้แก่รัฐในจำนวนเท่าๆกัน หมายถึงประชาชนพลเมืองแต่ละคนควรรับภาระจากการเก็บภาษีและหารายได้อื่นๆ ของรัฐตาม

สัดส่วนของความสามารถในการเสียสละ (Ability-to-Pay/Sacrifice Principle) หรือตามสัดส่วนของผลประโยชน์ที่แต่ละคนได้รับจากบริการของรัฐ (Benefit Principle) ตามแต่กรณี อีกทั้งจะต้องไม่มีใครได้รับข้อยกเว้นหรือมีสิทธิพิเศษ หรือสามารถหลีกเลี่ยง หรือหลบหนีการเก็บภาษีหรือการหารายได้ของรัฐไปได้ จึงจะถือว่าเป็นความเสมอภาค เป็นธรรมและสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยทางการคลัง

(4) หลักความไม่ซับซ้อน

นักวิชาการคลังชี้ให้เห็นว่าระบบภาษีและวิธีการหารายได้ที่ซับซ้อนอาจทำให้เกิด “ภาพลวงตาทางการคลัง” (Fiscal Illusion) ขึ้นได้ ปรากฏการณ์ภาพลวงตาทางการคลังนั้น เป็นภัยคุกคามต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ความซับซ้อนของระบบภาษีและการหารายได้ของรัฐมีโอกาสเกิดขึ้นด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น รัฐบาลจัดเก็บภาษี ค่าบริการ ค่าธรรมเนียมหลายประเภท หลายอัตรา มีข้อยกเว้นลดหย่อนที่ซับซ้อนหรือมีโครงสร้างภาษีทางอ้อมในสัดส่วนที่สูง มีการจัดเก็บภาษีร่วมกัน (Share Taxes) ระหว่างรัฐบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกองทุนสาธารณะหลายประเภท หรือรัฐบาลใช้วิธีกู้เงินและก่อกำหนดผูกพันล่วงหน้าหลายรูปแบบ หรือมีระบบการจ้ดหารายได้ ค่าใช้จ่ายผ่านระบบการคลังหลายระบบผสมกัน เช่น มีทั้งเงินในและนอกงบประมาณผสมกัน หรือ รัฐบาลให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาษีและรายได้ของรัฐต่อประชาชนไม่เพียงพอหรือไม่ชัดเจน เป็นต้น รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยจึงควรหลีกเลี่ยงการดำเนินการในลักษณะเช่นว่านี้

(5) หลักความแน่นอน คงเส้นคงวา

นักการภาษีอากรส่วนใหญ่ยอมรับหลักการที่ว่า “An Old Tax is Good Tax” หลักการนี้มีความหมายว่า ภาษีที่จัดเก็บมานาน จนเป็นที่รู้จักดีของประชาชน ย่อมเป็นภาษีที่จัดเก็บได้ดี มีรายได้ที่แน่นอน คงเส้นคงวารัฐบาลควรหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาษี (ยกเลิกภาษีเก่า เพิ่มภาษีใหม่) หรือเปลี่ยนแปลงฐานภาษี อัตราภาษี วิธีการประเมินภาษี ฯลฯ บ่อยๆ เพราะภาษีเป็นต้นทุนของการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ และเป็นต้นทุนที่รวมอยู่ในสินค้าบริการที่ประชาชนซื้อหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเปลี่ยนแปลงภาษีจึงมีโอกาสเกิดกระบวนการต่อต้านภาษี (Tax Revolt) ขึ้นได้ นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนของภาษียังทำให้รัฐบาลไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งรายได้จากภาษีก็ไม่แน่นอน รัฐบาลไม่สามารถดำรงรักษาเสถียรภาพทางการคลังเอาไว้ได้ ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการบริหารงานคลังในระบอบประชาธิปไตยทั้งสิ้น

(6) หลักสวัสดิการสังคม

“สวัสดิการสังคม” ในที่นี้หมายถึง ความอยู่ดีกินดี และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนพลเมือง หลักการมีอยู่ว่าการเก็บภาษีและการนำเงินภาษีไปใช้จ่ายของรัฐในระบอบประชาธิปไตยต้องสามารถทำให้ประชาชนพลเมืองมีความอยู่ดีกินดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ขึ้น หรือมีสวัสดิการเพิ่มขึ้น ซึ่งแตกต่างจากภาษีในรัฐเผด็จการที่บังคับจัดเก็บเอาจากประชาชนไปบำรุงความสุข ความมั่งคั่งและความมั่นคงของผู้ปกครองเป็นหลัก

เมื่อคำนึงถึงความอยู่ดีกินดีของประชาชน รัฐบาลจึงควรเก็บภาษีจากประชาชนจำนวนน้อยที่สุด และนำเงินภาษีไปใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน หลักการที่ว่านี้จึงต้องเปรียบเทียบกับระหว่างภาระภาษีกับผลประโยชน์ที่ประชาชนพลเมืองได้รับคืนมาจากการใช้เงินภาษีของรัฐ (Andreoni, Erad, and Feinstein 1998; Frey and Feld, 2002, อ้างใน จรัส สุวรรณมาลา, 2545, 101 : 107)

2.3 โครงสร้างขององค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองตนเองของท้องถิ่น (Locally Self-government) เป็นส่วนหนึ่งของภาครัฐ มีหน้าที่ให้บริการประชาชนตามภารกิจที่กำหนดในพระราชบัญญัติของ อปท. แต่ละประเภท รวมทั้งภารกิจที่รัฐบาลมอบหมายให้ท้องถิ่นดำเนินการ อปท. มีอำนาจการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียม มีงบประมาณที่จะใช้จ่ายทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน รวมทั้งการจัดทำโครงการลงทุนเพื่ออนาคต มีอำนาจกำกับดูแล (Enforcement and Regulatory Power) ในเขตพื้นที่ เช่น การอนุมัติพื้นที่ ก่อสร้าง การออกระเบียบ (เทศบัญญัติ) ด้านการรักษาความสะอาด ป้องกันการรุกพื้นที่สาธารณะ มีอำนาจเก็บค่าปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนระเบียบของท้องถิ่น ฯลฯ โครงสร้างขององค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย

2.3.1 โครงสร้างองค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างองค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Organizational Structure) ประกอบด้วย

1. ฝ่ายบริหาร
2. ฝ่ายสภาท้องถิ่น
3. ฝ่ายสำนักงาน และ พนักงานของ อปท.

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสถานะเป็นนิติบุคคล (Legal Entity) และเป็นส่วนหนึ่งของภาครัฐ โดยมีอิสระในการทำงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ความอิสระของท้องถิ่น (Local Autonomy) มีขอบเขตจำกัด กล่าวคือ จะต้องสอดคล้องกับนโยบายของชาติและของรัฐบาล เช่น ตอบสนองต่อนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงของรัฐบาล สนับสนุนและส่งเสริมสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็น “ส่วนเสริม” การทำงานของรัฐบาลและระบบราชการ ไม่ใช่แข่งขันกัน แต่ในบางกรณีอาจจะพบว่ามีทับซ้อนกันบ้าง ตัวอย่างเช่น การดูแลถนนหนทาง เนื่องจากมีถนนหลายประเภท สังกัดการดูแลของกรมทางหลวงแผ่นดิน กรมทางหลวงชนบท เป็นต้น การทับซ้อนกัน (Overlapping of Functions) ความจริงเป็นเรื่องธรรมดา ตัวอย่างเช่น การดูแลสภาพสิ่งแวดล้อม มีทั้งหน่วยงานระดับบนและหน่วยงานพื้นที่การดูแลและจัดการขยะและน้ำเสีย เป็นสิ่งที่ ผันผวนได้ทุกวัน จึงเหมาะสมที่จะให้ อปท. กำกับดูแล ส่วนการกำกับดูแลระดับยุทธศาสตร์หรือการเจรจาต่อรองกับต่างประเทศนั้น เป็นภารกิจของราชการส่วนกลาง นักวิเคราะห์จะต้องพยายามมองเรื่องราวต่าง ๆ ในมิติเชิงซ้อน

ปัจจุบันประเทศไทยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 รูปแบบ ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)
2. เทศบาล
3. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานท้องถิ่นระดับสูงขึ้นไปเรียกว่าเป็นท้องถิ่นระนาบบน (Upper-tier Local Government) กล่าวคือการทำงานในลักษณะ “ประสานความร่วมมือ” ระหว่างเทศบาล และ อบต. อบจ. จึงทำกิจกรรมที่มีขนาดใหญ่ (Large-Scale Projects) ตัวอย่างเช่น การจัดการขยะและบำบัดน้ำเสีย การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา การดูแลสนามกีฬาระดับจังหวัด การดูแลถนนหนทางที่เชื่อมข้ามอำเภอ/ตำบล ภายในจังหวัด การดูแลคูคลอง หรือ สระน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ภายในจังหวัดเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน เป็นต้น

เทศบาล และ อบต. เป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทำงานใกล้ชิดกับประชาชนอาจจะเรียกว่าเป็นท้องถิ่นระนาบล่าง (Lower-tier Local Governments) ทำหน้าที่การให้บริการประชาชน ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตประจำวันและคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น ด้านการศึกษา อนามัยและสิ่งแวดล้อม การบริการโครงสร้างพื้นฐาน การจัดระเบียบของสังคม การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของ

ท้องถิ่น ส่งเสริมเศรษฐกิจการพาณิชย์และการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ใกล้เคียง (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, 2551)

2.3.2 โครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 โดยพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่และมีภารกิจที่ต้องดำเนินการมากมายที่จำเป็นต้องมีแหล่งรายได้ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการบริการสาธารณะให้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีดังนี้

- (1) ภาษีบำรุงท้องที่
- (2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- (3) ภาษีป้าย
- (4) อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์
- (5) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
- (6) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากรซึ่งสถานประกอบการตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล
- (7) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา
- (8) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนัน
- (9) ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- (10) เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง
- (11) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- (12) ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- (13) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- (14) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- (15) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- (16) ภาษีมูลค่าเพิ่ม

อีกทั้งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรหรือ

ค่าธรรมเนียม เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ ในกรณีเช่นนี้เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ให้กระทรวง ทบวง กรม นั้นส่งมอบให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (4) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (5) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- (6) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- (7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (8) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (9) ขณะเดียวกันองค์การบริหารส่วนตำบลก็สามารถกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม

องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่การกู้เงินนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล , 2537)

สรุปได้ว่า รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 นั้นมีหลายประเภท แต่รายได้ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลสะดวก อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้จัดเก็บเอง มีด้วยกัน 2 ประเภท ดังนี้

1. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
2. ภาษีบำรุงท้องที่

โดยองค์การบริหารส่วนตำบล จะเรียกเก็บจากประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีโดยตรงเท่านั้น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อเพิ่มรายได้สำหรับการใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญรุดหน้าต่อไป

2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่

2.4.1 พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พุทธศักราช ๒๕๐๘

พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 ได้กำหนดให้ภาษีบำรุงท้องที่ที่จัดเก็บจากที่ดินในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดนอกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น และยังกำหนดความหมายภาษีบำรุงท้องที่ ที่ดินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ที่ดินที่เจ้าของที่ดินไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ ระยะเวลาการยื่นแบบแสดง

รายการเพื่อเสียภาษี อัตราภาษี การคำนวณภาษี ขั้นตอนในการชำระภาษี เงินเพิ่ม และบทกำหนด
ลงโทษ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ภาษีบำรุงท้องที่ หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากเจ้าของที่ดิน ตามราคากลางที่ดินและตาม
บัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่

ที่ดินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ ที่ดินที่เป็นของบุคคลหรือคณะบุคคลไม่ว่าจะ
เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสิทธิครอบครองอยู่ในที่ดินที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์
ของเอกชน ที่ดินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ พื้นที่ดินและพื้นที่ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย โดยไม่
เป็นที่ดินที่เจ้าของที่ดินได้รับการยกเว้นภาษีหรืออยู่ในเกณฑ์ลดหย่อน

ที่ดินที่เจ้าของที่ดินไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่

1. ที่ดินเป็นที่ตั้งพระราชวังอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
2. ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินของรัฐที่ใช้ในกิจการของรัฐหรือสาธารณะ
โดยมิได้หาผลประโยชน์
3. ที่ดินของราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้ในกิจการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือสาธารณะ
โดยมิได้หาผลประโยชน์
4. ที่ดินที่ใช้เฉพาะการพยาบาลสาธารณะ การศึกษา หรือกุศลสาธารณะ
5. ดินที่ใช้เฉพาะศาสนกิจ ศาสนาใดศาสนาหนึ่ง ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของวัดไม่ว่าจะ
ใช้ประกอบศาสนกิจศาสนาใดศาสนาหนึ่ง หรือที่ศาลเจ้าโดยมิได้หาผลประโยชน์
6. ที่ดินที่ใช้เป็นสุสาน หรือฌาปนสถานสาธารณะโดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน
7. ที่ดินที่ใช้ในการรถไฟ การประปา การไฟฟ้าหรือการทำเรือของรัฐหรือใช้เป็น
สนามบินของรัฐ
8. ที่ดินที่ซื้อต่อเนื่องกับโรงเรือน ที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินแล้ว
9. ที่ดินของเอกชนเฉพาะส่วนที่เจ้าของที่ดินยินยอมให้ทางราชการใช้เพื่อสาธารณะ
ประโยชน์
10. ที่ดินที่ตั้งขององค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ
หรือองค์การระหว่างประเทศอื่นในเมื่อประเทศไทยมีข้อผูกพันให้ยกเว้นตามอนุสัญญาหรือความตกลง
11. ที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสถานทูตหรือสถานกงสุล ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักถ้อยที่ถ้อย
ปฏิบัติต่อกัน
12. ที่ดินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่

ผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินในวันที่ 1 มกราคม ของปีใด ย่อมมีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่สำหรับปีนั้น

กำหนดระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี

ให้เจ้าของที่ดินซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.) ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ ภายในเดือนมกราคมของปีแรก ที่มีการตีราคากลางของที่ดิน แบบแสดงรายการที่ได้ยื่นไว้ในวันนั้นใช้ได้ทุกปีในรอบระยะเวลา 4 ปี

อัตราภาษีและการคำนวณภาษี

อัตราภาษี

1. อัตราภาษีบำรุงท้องที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติแบ่งเป็น 34 อัตรา
2. ราคากลางที่ดินเกินไร่ละ 30,000 บาท ให้เสียภาษีดังนี้ ราคากลางของที่ดิน 30,000 บาท แรก เสียภาษี 70 บาท
3. ส่วนที่เกิน 30,000 บาท เสียภาษี 10,000 บาท ต่อ 25 บาท
4. ประกอบภคสิกรรม ประเภทไม้ล้มลุก
 - 4.1 เสียกึ่งอัตรา
 - 4.2 ด้วยตนเอง ไม่เกินไร่ละ 5 บาท
 - 4.3 ที่ดินว่างเปล่า เสียเพิ่ม 1 เท่า

การคำนวณภาษี คำนวณจากราคากลางของที่ดินที่คณะกรรมการตีราคากลางที่ดิน กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีคูณด้วยอัตราภาษี ดังนี้

เนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษี (ไร่) = เนื้อที่ถือครอง - เนื้อที่เกณฑ์ลดหย่อน

ค่าภาษีต่อไร่ = ตามบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่

ขั้นตอนในการติดต่อขอชำระภาษี

1. การยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน กรณีที่เป็นเจ้าของที่ดินในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มี การตีราคากลางที่ดิน

1.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือเจ้าของที่ดินยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) พร้อมด้วยหลักฐานที่ต้องใช้ต่อเจ้าหน้าที่พนักงานประเมินภายในเดือนมกราคมของปีที่มีการประเมินราคากลางของที่ดิน

1.2 เจ้าพนักงานประเมินจะทำการตรวจสอบและคำนวณค่าภาษีแล้วแจ้ง การประเมิน (ภ.บ.ท.9 หรือ ภ.บ.ท.10) ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือเจ้าของที่ดินทราบว่าต้องเสียภาษี เป็นจำนวนเงินเท่าใดภายในเดือนเมษายน

1.3 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือเจ้าของที่ดินจะต้องเสียภาษีภายในเดือนเมษายนของทุกปี เว้นแต่กรณีได้รับใบแจ้งการประเมินหลังเดือนมีนาคม ต้องชำระภาษีภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

2. การยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน กรณีเป็นเจ้าของที่ดินรายใหม่หรือจำนวน เนื้อที่ดินเดิม เปลี่ยนแปลงไป

2.1 เจ้าของที่ดินที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนเนื้อที่ดินหรือเป็นผู้ได้รับโอนที่ดินขึ้นใหม่ ต้องมายื่นแบบแสดงรายการที่ดินหรือยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงจำนวนเนื้อที่ดินต่อเจ้าพนักงานประเมินภายนอกในกำหนด 30 วัน นับแต่วันได้รับโอนหรือมีการเปลี่ยนแปลงโดยใช้แบบ ภ.บ.ท. 5 หรือ ภ.บ.ท.8 แล้วแต่กรณี

2.2 เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับแบบแล้ว จะออกใบรับไว้ให้เป็นหลักฐาน

2.3 เจ้าพนักงานประเมินจะแจ้งให้เจ้าของที่ดินทราบว่าต้องเสียภาษีในปีต่อไปจำนวนเท่าใด

3. การยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน กรณีเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินอันเป็นเหตุให้การลดหย่อนเปลี่ยนแปลงไป หรือมีเหตุอย่างอื่นทำให้อัตราภาษีบำรุงท้องที่เปลี่ยนแปลงไป

3.1 เจ้าของที่ดินยื่นคำร้องตามแบบ ภ.บ.ท.8 พร้อมด้วยหลักฐานที่ต้องใช้ต่อเจ้าพนักงานประเมินภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป

3.2 เจ้าพนักงานประเมินจะออกใบรับให้

3.3 เจ้าพนักงานประเมินจะแจ้งให้เจ้าของที่ดินทราบว่าต้องเสียภาษีในปีต่อไปจำนวนเท่าใด

4. การขอชำระภาษีบำรุงท้องที่ในปีถัดไปจากปีที่มีการประเมินราคากลางของที่ดินให้ผู้รับประเมินนำใบเสร็จรับเงินของปีก่อนพร้อมกับเงินไปชำระภายในเดือนเมษายนของทุกปี

เงินเพิ่ม

ให้เจ้าของที่ดินเสียเงินเพิ่มนอกจากเงินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ในกรณีและอัตราดังต่อไปนี้

1. ไม่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ เว้นแต่กรณีที่เจ้าของที่ดินได้ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินก่อนที่เจ้าพนักงานประเมินจะได้แจ้งให้ทราบถึงการละเว้นนั้นให้เสียเงินเพิ่มร้อยละห้าของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่
2. ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินโดยไม่ถูกต้องทำให้จำนวนเงินที่จะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ลดน้อยลง ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของภาษีบำรุงท้องที่ที่ประเมินเพิ่มเติม เว้นแต่กรณีที่เจ้าของที่ดิน ได้มาขอแก้ไขแบบแสดงรายการที่ดินให้ถูกต้องก่อนที่เจ้าพนักงานประเมินแจ้งการประเมิน
3. ชี้เขตแจ้งจำนวนเนื้อที่ดินไม่ถูกต้องต่อเจ้าพนักงานสำรวจ โดยทำให้จำนวนเงินที่จะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ลดน้อยลง ให้เสียเงินเพิ่มอีกหนึ่งเท่าของภาษีบำรุงท้องที่ที่ประเมินเพิ่มเติม
4. ไม่ชำระภาษีบำรุงท้องที่ภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละยี่สิบสี่ต่อปีของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน ทั้งนี้ ไม่ให้นำเงินเพิ่มเติมตาม (1) (2) หรือ (3) มาคำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่มตาม (4) ด้วย

อุทธรณ์

เจ้าของที่ดินผู้ใดได้รับแจ้งการประเมินภาษีบำรุงท้องที่แล้วเห็นว่าการประเมินนั้นไม่ถูกต้อง มีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ โดยยื่นอุทธรณ์แก่เจ้าพนักงานประเมินตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน เมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้เสนออุทธรณ์นั้นตามลำดับจนถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด

บทกำหนดโทษ

1. ผู้ใดแจ้งความอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำเท็จ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานเท็จ มาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีบำรุงท้องที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
2. ผู้ใดจงใจไม่มาหรือยอมชี้เขตหรือไม่ยอมแจ้งจำนวนเนื้อที่ดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ 1
3. ผู้ใดขัดขวางเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติการสำรวจเนื้อที่ดิน หรือปฏิบัติหน้าที่เพื่อการเร่งรัดภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระหรือขัดขวางเจ้าพนักงานประเมินในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
4. ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งให้มาให้ถ้อยคำหรือส่งบัญชี หรือเอกสารมาตรวจสอบหรือสั่งให้ ปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระหรือไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารอันควรแก่เรื่องมาแสดงตามหนังสือเรียกต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2.4.2 การเร่งรัดจัดเก็บรายได้ ลูกหนี้ค้างชำระและการจำหน่ายหนี้สูญ

ตามหนังสือที่ มท.0313.6/ว 0208 กระทรวงมหาดไทย เรื่องการเร่งรัดจัดเก็บรายได้ ลูกหนี้ค้างชำระ และการจำหน่ายหนี้สูญ ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 ได้ระบุไว้ว่าการแก้ไขปัญหา ลูกหนี้ค้างค้าง และลูกหนี้ที่ขาดอายุความตามกฎหมาย ซึ่งเป็นภาระทางบัญชี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจถดถอย ท้องถิ่นจะต้องเร่งดำเนินการจัดหารายได้เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้มีเงิน หมุนเวียนในการดำเนินกิจการ จึงให้จังหวัดกำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ภายในเขตจังหวัด ดำเนินการดังนี้

1. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตต่าง ๆ และรายได้อื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เร่งรัดติดตามจัดเก็บลูกหนี้ที่ค้างชำระให้ครบถ้วน หากลูกหนี้รายใดที่จัดเก็บไม่ได้ ให้ดำเนินการเรียกชำระหนี้ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการที่กำหนด อย่าปล่อยให้กลายเป็นลูกหนี้ที่ขาดอายุความฟ้องร้องตามกฎหมาย
3. ให้สำรวจลูกหนี้ค้างชำระเป็นประจำและต่อเนื่อง ถ้าพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ รายใดปล่อยปะละเลยไม่เร่งรัดจัดเก็บ หรือปล่อยให้ลูกหนี้ค้างเป็นเวลานานหลายปี จนขาดอายุความฟ้องร้องตามกฎหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และผู้บังคับบัญชาอย่างจริงจังพร้อมทั้ง ดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบชดใช้เงินแทนลูกหนี้ที่ขาดอายุความ
4. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบว่าลูกหนี้รายใดที่ค้างชำระเป็นเวลานาน และอยู่ใน หลักเกณฑ์ที่จะขอจำหน่ายเป็นหนี้สูญได้ ให้ดำเนินการขอทำความตกลงกับ กระทรวงมหาดไทย พร้อมชี้แจง แสดงเหตุผล ความจำเป็น และเอกสารประกอบ
5. กำชับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ชำรงต้นโดย เคร่งครัด
6. ให้จังหวัดและอำเภอดำเนินการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนด สำหรับกรณีนี้โดยเคร่งครัดด้วย

2.4.3 แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ

ตามหนังสือที่ มท. 0311.3/ว18 กระทรวงมหาดไทย เรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ ลงวันที่ 9 มกราคม 2537 ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเกี่ยวกับ ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ ให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครถือปฏิบัติ นั้น ปรากฏว่าในกรณีการเร่งรัดจัดเก็บ ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระยังมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยจัดเก็บบางแห่งไม่ถือปฏิบัติตามหนังสือสั่งการอย่างเคร่งครัดทำให้เงินภาษีฯ ค้างชำระมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และในกรณีการจัดทำรายงานเพื่อขอจำหน่าย ภาษีบำรุงท้องที่ ที่ค้างชำระเกินกว่า 10 ปี ยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความล่าช้าในทางปฏิบัติ

เพื่อเป็นการชักจูงความเข้าใจและแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวรวมทั้งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นแนวทางเดียวกัน ตามหนังสือที่ มท 0311.3/ว18 ลงวันที่ 4 มกราคม 2537 ดังนี้

1. การเร่งรัดจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระไม่เกิน 10 ปี ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1.1 แจ้งสภาตำบลให้ช่วยเร่งรัดภาษีฯ ค้างชำระ โดยให้หน่วยบริหารการจัดเก็บติดตาม ผลการเร่งรัดของสภาตำบลทุกระยะ

1.2 ก่อนการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทุกครั้ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำเจ้าของ ที่ดินชำระภาษีบำรุงท้องที่ในปีปัจจุบันและส่วนที่ค้างชำระเสียก่อน จึงจะดำเนินการให้

1.3 ให้หน่วยบริหารการจัดเก็บทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงกำหนดเวลา การชำระภาษีฯ และการเสียเงินเพิ่มในกรณีต่าง ๆ เพื่อเป็นการเร่งรัดการจัดเก็บให้ได้ผลยิ่งขึ้น

1.4 ให้หัวหน้าหน่วยบริหารการจัดเก็บภาษีฯ ออกหนังสือเตือนผู้ค้างชำระตามแบบ ภ.บ.ท. 14 สำหรับผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่เป็นจำนวนมาก ก็ให้พิจารณาชำระเป็นงวด ๆ ได้ และสำหรับผู้ที่อยู่ต่างท้องที่ก็ให้แจ้งให้ชำระทางไปรษณีย์ลงทะเบียนได้

1.5 ถ้าดำเนินการตามข้อ 1.1 – 1.4 แล้วไม่ได้ผล ให้พิจารณาใช้อำนาจตามความในมาตรา 40 และ 41 แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2504

2. การขอจำหน่ายภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ

2.1 การจำหน่ายภาษีฯ ค้างชำระเกิน 10 ปี ให้หน่วยบริหารการจัดเก็บทำรายงานตาม แบบที่ส่งมาพร้อมนี้ส่งให้จังหวัดทำการตรวจสอบ เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้องให้นำส่งเพื่อขออนุมัติจาก กระทรวงมหาดไทยเป็นคราว ๆ ไป

2.2 ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่า มีภาษีบำรุงท้องที่ที่เก็บจากที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ดินที่ทางราชการสงวนไว้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือที่ดินซึ่งเดิม ได้สำรวจขึ้นทะเบียนเพื่อเก็บภาษีบำรุงท้องที่ไว้แล้ว แต่ต่อมากรรมสิทธิ์ในที่ดินได้เปลี่ยนแปลงไปจนเป็นเหตุให้ได้ รับการยกเว้นภาษีบำรุงท้องที่ ให้หน่วยบริหารการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่สอบสวนข้อเท็จจริงเสนอผู้ว่าราชการ จังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติให้จำหน่ายภาษีต่อไป

2.4.4 แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

องค์การบริหารส่วนตำบลสะดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้มีนโยบายเร่งรัดในการจัดเก็บรายได้ให้ทั่วถึงและเป็นธรรม โดยให้คำนึงถึงสถานะด้านสังคม เศรษฐกิจ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมาเป็นแนวทางในการจัดเก็บภาษี โดยมีให้มีผลกระทบใด ๆ ในการชำระภาษีของประชาชนในตำบลสะดาวา โดยได้กำหนดแผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ดังนี้คือ

ภายในเดือนกันยายน เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ จะต้องทำการตรวจสอบ และคัดลอก รายชื่อผู้อยู่ในเกณฑ์เสียภาษี สํารวจและเตรียมแบบพิมพ์ต่าง ๆ

ภายในเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนเมษายนของทุกปี จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนและวิธีการเสียภาษี เพื่อชักจูงให้ประชาชนทราบในการชำระภาษี ประชาสัมพันธ์และส่งหนังสือ ไปยังสมาชิกอบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงผู้นำศาสนาในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ ลูกบ้านทราบ ติดป้ายประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ตำบลเสดดา

เพื่อให้การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อยทัน ตามกำหนดเวลา และจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ประจำปี 2562 ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ดังนี้

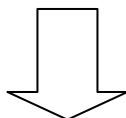
ประจำเดือน	แผนการปฏิบัติงาน
กันยายน	- คัดลอกบัญชีผู้ที่อยู่ในเกณฑ์เสียภาษีในปีงบประมาณจัดเก็บจาก ภ.บ.ท.5 และ ก.ค. 1 - ประชาสัมพันธ์เรื่องการชำระภาษีบำรุงท้องที่
ตุลาคม	- สํารวจ, เตรียมแบบพิมพ์ต่าง ๆ
พฤศจิกายน	- ประกาศแจ้งการเสียภาษีประจำปี
ธันวาคม	- ออกหนังสือเวียนแจ้งผู้เสียภาษีให้ทราบล่วงหน้า
มกราคม	- รับแบบ ภ.บ.ท. 5 (ลงทะเบียนเลขที่รับ), ตรวจสอบความถูกต้อง - แจ้งผลการประเมิน / รับชำระภาษี
มกราคม – มีนาคม	- เจ้าพนักงานประเมินคำนวณภาษีบำรุงท้องที่และแจ้งการประเมิน
มกราคม – เมษายน	- รับชำระภาษีบำรุงท้องที่
พฤษภาคม – กันยายน	- สํารวจบัญชีผู้ค้างชำระภาษีปัจจุบัน ตาม เกณฑ์ค้างรับ (ก.ค.2) - รับชำระภาษี กรณีผู้เสียภาษีชำระเกินกำหนดเวลา (มีเงินเพิ่ม) - มีหนังสือแจ้งเตือนกรณีผู้ไม่มาชำระภาษีภายในกำหนด - ออกตรวจสอบ / ติดตามผู้ค้างชำระภาษี

ตาราง 1 แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

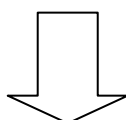
ที่มา : แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลเสดดา, 2562

แผนผังขั้นตอนการชำระภาษีบำรุงท้องที่

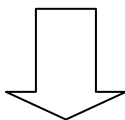
เจ้าของที่ดินยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (แบบ ภ.ท.บ. 5)
ภายใน เดือนมกราคม ของปีแรกที่มีการประเมินราคาปานกลางของที่ดิน

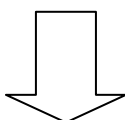
พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการประเมิน ตรวจสอบค่าภาษี
เพื่อแจ้งการประเมินให้ผู้รับการประเมินทราบ ภายในเดือนมีนาคม
ของปีแรกหลังจากราคาปานกลางที่ดิน

ผู้มีหน้าที่เสียภาษียื่นใบแจ้งการประเมินเพื่อขอชำระภาษีบำรุงท้องที่
ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องชำระค่าภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
ภายในเดือนเมษายน ของทุกปี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสามารถขออุทธรณ์การประเมินภาษี
ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

ที่มา : แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลสะดาว, 2562

ภาพประกอบ 2 แผนผังขั้นตอนการชำระภาษีบำรุงท้องที่

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสาวนีย์ เหตุทอง (2557) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลโคกม่วง อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมา จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมา กลุ่มอาชีพลูกจ้าง รายได้ที่ได้รับต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท รองลงมาอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท

2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลโคกม่วง ในภาพรวมมีความคิดเห็นเชิงบวก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาษีเป็นธรรม รองลงมา ด้านส่งเสริมกระจายรายได้และโอกาส และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการหลีกเลี่ยงและการหลบหลีกภาษี

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลโคกม่วง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ผลการทดสอบแต่ละด้าน พบว่า

3.1 ประชาชนผู้เสียภาษีที่มีเพศ และอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีต่อด้านฐานภาษีและอัตราภาษีแตกต่างกัน

3.2 ประชาชนผู้เสียภาษีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีต่อด้านการหลีกเลี่ยงและการหลบหลีกภาษีไม่แตกต่างกัน

3.3 ประชาชนผู้เสียภาษีที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีต่อด้านภาษีเป็นธรรมแตกต่างกัน

3.4 ประชาชนผู้เสียภาษีที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีต่อด้านส่งเสริมความเสมอภาคแตกต่างกัน

3.5 ประชาชนผู้เสียภาษีที่มีอายุและระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีต่อด้านส่งเสริมกระจายรายได้และโอกาสแตกต่างกัน

3.6 ประชาชนผู้เสียภาษีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีต่อด้านส่งเสริมให้คนทำธุรกิจแตกต่างกัน

4. จากผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานควรมีข้อปรับปรุงด้านการหลีกเลี่ยงและการหลบหลีกภาษี เทศบาลต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชนผู้เสียภาษีให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกฎหมายภาษี และภาษีที่เทศบาลจัดเก็บไม่ได้มีความซ้ำซ้อนกับภาษีอื่นที่รัฐจัดเก็บ ตลอดจนประชาชนยังมีการหลีกเลี่ยงและการหลบหลีกภาษีอยู่มาก และดำเนินการเร่งรัดภาษีกับผู้หลีกเลี่ยงภาษีให้มี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้านฐานภาษีและอัตราภาษีเกิดจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ รายได้ของประชาชนมีแนวโน้มลดลง ทำให้เกิดปัญหาแหล่งที่มาของรายได้ ทำให้เทศบาลไม่สามารถเพิ่มอัตราภาษีให้สูงขึ้นได้ ควรเป็นฐานรายได้ที่พอเพียงและสม่ำเสมอไม่ผันผวนมากเกินไป ด้านส่งเสริมให้คนทำธุรกิจ เทศบาลควรสนับสนุนส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล และควรมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแล ช่วยเหลือและสนับสนุนงบประมาณ ส่งเสริมอาชีพในชุมชนให้เข้มแข็งต่อไป

ปิยะพร ทิพย์ชิต (2556) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารการคลังท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวน อำเภอพนม พบว่า มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นเฉพาะภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย

2. ปัจจัยการบริหารทางการคลังท้องถิ่นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวน อำเภอพนม อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ: 1) ด้านการให้บริการ 2) ด้านนโยบายและวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร และการบริหารงบประมาณของ อบต. 3) ด้านการประชาสัมพันธ์ 4) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีด้านการจัดเก็บ

3. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวน ควรดำเนินการดังนี้

3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวนควรเร่งรัดการจัดเก็บภาษีค้างชำระอย่างต่อเนื่อง และให้รางวัลแก่ผู้ชำระภาษี เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการชำระภาษี

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวนควรสร้างกระบวนการการให้บริการอย่างเป็นระบบ และมีหนังสือพิมพ์ วารสาร โทรทัศน์ วิทยุบริการประชาชนที่มารอรับบริการ

3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวนควรมีเจ้าหน้าที่ให้บริการเพื่อแนะนำในการกรอกเอกสารและแบบพิมพ์ต่างๆ

3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวนควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้งานเพื่อได้จัดหาเทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานครั้งต่อไป

มุเรียม อิสลาม (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาชะรัง อำเภอมือง จังหวัดปัตตานี จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี และระดับการศึกษาอาชีพ และรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพ ในการจัดเก็บภาษี ด้านกระบวนการจัดเก็บภาษี

2. ปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจของประชาชน รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษี และด้านกระบวนการจัดเก็บภาษี

3. ระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษีและด้านกระบวนการจัดเก็บภาษี พบว่า ด้านการให้บริการจัดเก็บภาษีในภาพรวม อยู่ในระดับสูง (มีค่าเฉลี่ย = 3.96) และด้านกระบวนการจัดเก็บภาษี อยู่ในระดับสูง (มีค่าเฉลี่ย = 3.95) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง

4. ระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง พบว่า ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรังในภาพรวมอยู่ในระดับสูง (มีค่าเฉลี่ย = .70)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา หน่วยงานควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเจ้าหน้าที่ของหน่วยองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้เข้าใจถึงระบบและวิธีการจัดเก็บภาษีอากร และรายได้อื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การบริหารการจัดเก็บรายได้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อที่จะทำให้เขาพร้อมและเต็มใจที่จะเสียภาษีเพื่อส่วนรวม โดยพยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้มีความเจริญทัดเทียมกับท้องถิ่นอื่น ๆ และเน้นการพึ่งตนเองเป็นประการสำคัญ

วาสนา เมธาวรากุล (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องถิ่นของผู้เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีผลกระทบมากที่สุดและเห็นว่าอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดินที่เรียกเก็บในอัตราร้อยละ 12.5 ต่อปีนั้น เป็นอัตราที่สูงเกินไปและยังต้องเสียภาษีซ้ำซ้อน เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัวส่วนใหญ่นั้นมักทำงานเป็นมนุษย์เงินเดือนมาก่อน ซึ่งเงินเดือนที่ได้รับมานั้นได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไปแล้ว ยังต้องนำเงินที่ได้จากการทำงานมาประกอบการธุรกิจส่วนตัวยังต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซ้ำซ้อนอีก

2. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีการจัดประชุมเรื่องการชำระภาษีให้กับตัวแทนชุมชนเพื่อกระจายข่าวไปสู่ประชาชนแต่ก็ไม่ทั่วถึง เนื่องจากผู้ประกอบการบางรายไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้น ส่วนป้ายประชาสัมพันธ์มีการขึ้นป้ายในเขตชุมชนเท่านั้น บางป้ายถูกต้นไม้บัง บางป้ายชำรุด แต่ก็มี

เครื่องมือและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ช่วยในการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนไปชำระภาษีบำรุงท้องถิ่น

3. ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีการจัดทำรูปแบบแสดงรายการชำระภาษีที่เข้าใจยาก และกรอกข้อมูลค่อนข้างยากและไม่มีตัวอย่างการกรอกข้อมูล อีกทั้งเอกสารที่ใช้ยื่นภาษีมีจำนวนมาก และขาดระบบการเก็บรวบรวมประวัติของผู้เสียภาษี

4. ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีการจัดเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำปรึกษาด้านการชำระภาษีบำรุงท้องถิ่นไว้ให้ผู้เข้ามาใช้บริการ มีการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่รับชำระภาษีไว้ตลอดเวลา ส่วนสถานที่จัดเก็บนั้นคับแคบ แสงสว่างไม่เพียงพอ มีตู้เก็บเอกสารจำนวนมากเกินไป ส่วนเจ้าหน้าที่รับชำระภาษีมีอัตราค่าจ้าง

5. ปัจจัยเรื่องความต่อเนื่องของนโยบายการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น จากการศึกษาวิจัย พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงจะมีปัญหาเรื่องความต่อเนื่องของนโยบายในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นเพราะผู้บริหารระดับสูงบางสมัยจะยึดหลักการจัดเก็บภาษีตามที่กฎหมายกำหนด บางสมัยจะยึดหลักความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีคือ ผู้ที่มีรายได้มากก็เสียมาก ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยก็เสียน้อย ส่วนประชาชนผู้เสียภาษีบางส่วนต่างมีความคิดเห็นว่า การจัดเก็บภาษีจะมากหรือน้อยนั้นควรคำนึงถึงความเจริญของชุมชนเป็นหลักชุมชนใดที่มีความเจริญมากก็ควรเก็บมากส่วนชุมชนใดที่มีความเจริญน้อยก็ควรลดหลั่นการจัดเก็บภาษีลงไป

6. ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี พบว่าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง มีการศึกษาหาข้อมูลด้านกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นใหม่ ๆ อยู่เสมอ รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบและจัดทำบัญชีผู้เสียภาษีที่อยู่ในเกณฑ์การเสียภาษีในปีงบประมาณ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ด้านการจัดเก็บอยู่เป็นประจำพร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น

วรรณิ สมด้ว (2559) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สิ้นเชื่อ่นโยบายรัฐของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ จังหวัดสงขลา จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ด้านปัจจัยภายนอกธนาคาร พบว่าภาวะเศรษฐกิจซบเซา มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสิ้นเชื่อ่นโยบายรัฐ เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือรัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย การบริหารงานจึงไม่มีความต่อเนื่อง และผลกระทบจากสภาพอากาศ เช่น การเกิดภัยธรรมชาติ

2. ด้านปัจจัยภายในธนาคาร พบว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสิ้นเชื่อ่นโยบายรัฐของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ ระยะเวลาในการผ่อนชำระไม่เหมาะสม รองลงมา ได้แก่

อัตราดอกเบี้ยปรับเพิ่มสูงขึ้น และเงินงวดผ่อนชำระสูงเกินไป ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสุดท้าย ได้แก่ สถานที่ให้บริการคับแคบ ไม่สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ

3. ด้านปัจจัยที่เกิดจากตัวบุคคล พบว่ามีปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อ นโยบายรัฐ ของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่าปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ รายจ่ายมากกว่ารายได้ รองลงมา ได้แก่ รายได้จากการประกอบอาชีพลดลง และลูกหนี้นำเงินที่จะชำระหนี้ธนาคารไปใช้จ่ายชำระหนี้อื่น ๆ ก่อน ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ได้แก่ ขาดความเข้าใจในการชำระหนี้

สุภาวดี เวทโอสถ (2556) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านอัตราภาษี รองลงมา ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านการชำระภาษีและเต็มใจในการไปชำระภาษีมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ตามปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพต่างกัน ประชาชนมีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดเก็บภาษีโรงเรือน และที่ดิน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลสุโขทัย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของ ประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลสุโขทัย อำเภอ สุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะ ด้านการรับรู้ข่าวสาร เพิ่ม ช่องทางวิทยุชุมชน ทางรถกระจายเสียง โดยวิธีการประกาศเสียงตามสายตามหมู่บ้าน ติดป้าย ประชาสัมพันธ์จัดทำป้ายโฆษณา ชาววิทยุ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ให้ความรู้ ข้อดีของการชำระภาษี และ ประโยชน์ที่จะได้รับกลับคืน คำนการชำระภาษีและเต็มใจในการไปชำระภาษี กำหนดการเสียภาษี ล่วงหน้าให้ชัดเจน ลดขั้นตอนที่ยุ่งยากในการชำระภาษี รอนาน อยากให้อำนวยความสะดวก เพิ่ม เจ้าหน้าที่ในการให้บริการให้เพียงพอกับผู้ชำระภาษี ด้านช่องทางการชำระภาษี เพิ่มช่องทางในการ ชำระภาษีทางธนาคาร ใช้ระบบบัตรคิวอัตโนมัติในการชำระ มีการชำระผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้าน อัตราภาษี ลดราคาเสียภาษีลงอีกเพราะประชาชนผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน จะต้องชำระค่าภาษี ที่สรรพากรอำเภออีก ควรพิจารณาลดอัตราภาษีสำหรับผู้ชำระภาษีที่ยื่นภาษีตรง กำหนดเวลา และต่อเนื่อง และลดราคากลางเฉลี่ยตารางเมตร

สุรัชย์ เดชพงษ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขการค้างภาษีโรงเรือน และที่ดินกรณีศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า โดยอำนาจตามกฎหมายแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถที่จะนำมาตรการในการติดตามผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินได้ โดยวิธีการคือ

1. มีหนังสือแจ้งเตือนเจ้าของทรัพย์สิน ผู้ประกอบการหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ ถ้อยคำหรือส่งบัญชีหรือเอกสารมาตรวจสอบ
2. สั่งให้เจ้าของทรัพย์สิน ผู้ประกอบการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดภาษีโรงเรือนและที่ดินที่ค้างชำระ
3. สั่งให้เจ้าหน้าที่เร่งรัดภาษีจัดทำหนังสือแจ้งเตือนทั้งหมด 3 ครั้ง โดยมาตรการนี้ จะต้องจ่ายเงินค่าปรับ และเงินเพิ่มจากการล่วงเลยระยะเวลาการชำระภาษีหลังจากการได้รับการแจ้ง ประเมิน
4. สั่งให้เจ้าของทรัพย์สินหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามาเพื่อใช้กระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ค้างชำระปัญหาหรืออุปสรรคและความต้องการในการให้เจ้าหน้าที่ ดำเนินการกับผู้ค้างชำระภาษี
5. การติดตามผู้ค้างชำระภาษีเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินโดยการยึดอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระ สำหรับการติดตามผู้ค้างชำระภาษีในจังหวัดเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่พนักงานจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนผู้มีหน้าที่ยื่นแบบประเมิน ตัวแทนผู้ค้างภาษีและเจ้าหน้าที่พนักงานผู้รับผิดชอบบังคับคดีทางปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มสารัตน์ หรสิทธิ์เดชเจริญ (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากร ค้าง:ศึกษากรณีการเร่งรัดจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร จากผลการ ศึกษาวิจัยพบว่า ข้อบกพร่องของบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรซึ่งทำให้เกิดปัญหาดังนี้

1. บทบัญญัติตามมาตรา 8 กำหนดให้ เจ้าพนักงานสรรพากรต้องนำส่งหนังสือแจ้ง การประเมินภาษีอากรตามวิธีการที่กำหนดเท่านั้น ทำให้ เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแก่ ฝ่ายผู้จัดเก็บภาษี
2. บทบัญญัติตามมาตรา 30 มิได้ กำหนดเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์ของ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไว้อย่างชัดเจน ทำให้เกิด ความไม่เป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีในอันที่จะใช้ สิทธิฟ้องต่อศาลภาษีอากรและอาจได้รับความเสียหาย จากการถูกบังคับชำระหนี้ภาษีอากรค้างใน ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์
3. การเร่งรัดจัดเก็บ ภาษีอากรค้างกรณีสามมีและภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ ระเบียบ ของกรมสรรพากรยังมิได้กำหนดวิธี การเร่งรัดให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากร

4. บทบัญญัติตามมาตรา 57 มิได้ กำหนดความรับผิดชอบในหนี้ภาษีอากรค้างกรณีผู้ค้างภาษีอากรเป็นบุคคลผู้หย่อนความสามารถในทาง กฎหมาย ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้างภาษีอากรที่จะอาจต้องถูกบังคับชำระหนี้ภาษีอากรค้าง แต่เพียงผู้เดียว

5. บทบัญญัติตามมาตรา 12 มิได้กำหนดให้บุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้ค้าประกันหรือ ผู้จ้างหรือจำหน่ายทรัพย์สินเพื่อเป็นประกันการผ่อนชำระภาษีอากรเป็นผู้ต้องรับผิดชอบเสียภาษีอากร ทำให้กรมสรรพากร ไม่อาจใช้อำนาจบังคับชำระหนี้ภาษีอากรค้างกับทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าว โดยมีได้ต้องฟ้องร้องคดีต่อศาลได้

6. กฎเกณฑ์หรือระเบียบต่าง ๆ ที่กรมสรรพากรกำหนด แนวทางให้เจ้าหน้าที่เร่งรัดถือปฏิบัติจนถึงที่สุดเพื่อให้ได้รับชำระภาษีอากรค้างเป็นเพียงระเบียบ ที่ใช้กับเจ้าหน้าที่เท่านั้น จึงไม่อาจใช้บังคับกับประชาชนทั่วไปในฐานะที่เป็นกฎหมายได้

ธัญญรัตน์ คณานุรักษ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องมาตรการในการเร่งรัดและติดตามภาษีค้างชำระขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพปัญหา และอุปสรรคในการเร่งรัดและติดตามภาษีค้างชำระ (2) และมาตรการในการเร่งรัดและติดตามภาษีค้างชำระขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ประชากรที่ใช้จำนวนทั้งสิ้น 10 คน ประกอบด้วยผู้บริหารท้องถิ่นจำนวน 4 คน และผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บรวบรวมข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์แล้ว นำมาวิเคราะห์เนื้อหาจัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะของข้อมูล เพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกันได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเขียนรายงานเพื่อนำเสนอผลการศึกษา สภาพปัญหาและอุปสรรคในการเร่งรัดและติดตามภาษีค้างชำระของ อบต.ป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี คือ ผู้ค้างชำระภาษีส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด หรือมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ การแจ้งไม่ถึงผู้ชำระภาษี การหลีกเลี่ยงที่จะชำระภาษีเนื่องจากมีผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมในทรัพย์สินหลายคน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานทะเบียนอำเภอเพื่อขอทราบที่อยู่ของผู้ค้างชำระภาษี สำนักงานที่ดินเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่เพื่อการปรับปรุงข้อมูลที่ถูกต้อง ควรตรวจสอบและติดตามผู้ค้างชำระภาษีอย่างต่อเนื่อง และการบังคับใช้กฎหมาย โดยจะต้องดำเนินการขั้นเด็ดขาดในกรณีที่ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนการเร่งรัดติดตามภาษีค้างชำระแล้ว และ มาตรการในการเร่งรัดติดตามหนี้ค้างชำระภาษี คือ การปรับปรุงฐานข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของผู้เสียภาษีประเภทต่าง ๆ ให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษี การให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องการเสียภาษีอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงการให้บริการ การอำนวยความสะดวก และการสร้างแรงจูงใจในการชำระภาษี และสุดท้ายการใช้มาตรการด้านกฎหมายบังคับการจัดเก็บภาษี สำหรับผู้ที่ค้างชำระภาษี

นุจริญ วงษ์สุภาพ (2559) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาในการจัดเก็บภาษีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพในการจัดเก็บภาษีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพในการจัดเก็บภาษีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อปัญหาในการจัดเก็บภาษีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่เสียภาษีในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 295 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบด้วยค่าสถิติที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยการทดสอบด้วยค่าสถิติเอฟ และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยการทดสอบด้วยวิธีแอลเอสดี โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาค้นคว้าพบ 1) โดยรวมของประชาชนมีความคิดเห็นต่อสภาพในการจัดเก็บภาษีภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดเก็บภาษีโดยรวมไม่แตกต่างกัน และประชาชนที่มีสถานภาพ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดเก็บภาษีโดยรวมแตกต่างกัน และ 3) ปัญหาการจัดเก็บภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ขาดการสร้าง ความเข้าใจที่ดีในการจัดเก็บภาษี ขาดช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและทั่วถึง และภาษีที่จัดเก็บมีหลายประเภท และมีความซ้ำซ้อน

นฤมล หอมจันทร์ และ ปิยะพงศ์ บุขบงก์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการรับมือกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่ามีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการชำระภาษีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามซึ่งจะทำให้เข้าใจปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองมหาสารคามในมิติด้านประชาชน (2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกลไกการทำงานของเทศบาลเมืองมหาสารคามในการบริหารจัดการ และจัดเก็บภาษี (3) เพื่อศึกษาแนวทางการรับมือกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองมหาสารคาม วิธีการวิจัยเป็นแบบผสม (Mixed Methods) โดยทั้งข้อวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร 36,954 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 396 คนและเลือกการสัมภาษณ์บุคลากรของเทศบาลเมืองมหาสารคามจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.957 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล ประกอบไปด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอย (Regression) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านพื้นฐานส่วนบุคคลไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ อาชีพ ภาระการชำระภาษีและ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการชำระภาษีต่อประชาชน ส่วนระดับการศึกษา เกี่ยวกับการเห็นด้วยในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจชำระภาษีประกอบด้วยปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจและปัจจัยด้าน ความเข้มงวดของการตรวจสอบ ในขณะที่ปัจจัยที่เหลือไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจชำระภาษี คือ ปัจจัยด้านความเหมาะสมของการกำหนดอัตราการชำระภาษี ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการ ชำระภาษี และปัจจัยด้านความพึงพอใจต่อการจัดบริการสาธารณะของเทศบาล ส่งผลต่อการตัดสินใจ ชำระภาษี

2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลในมิติของประชาชน พบว่าการ ยอมรับการชำระภาษีของประชาชน โดยที่แม้ว่าร้อยละ 59.34 จะเห็นด้วยมากต่อการจัดเก็บภาษี ท้องถิ่นเพื่อนำเงินมาพัฒนาท้องถิ่น แต่ก็มีมากถึงร้อยละ 16.16 ที่เห็นด้วยน้อยและไม่เห็นด้วยเลย คิด เป็นร้อยละ 4.55 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยมีทัศนคติเชิงลบต่อการจัดเก็บภาษี ท้องถิ่นในด้านของการชำระภาษีให้แก่ท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกัน เมื่อพิจารณาความเต็มใจในการชำระ ภาษี พบว่าแม้ส่วนใหญ่จะเต็มใจมาก (คิดเป็นร้อยละ 56.57) แต่ก็ยังมีผู้ที่เต็มใจน้อยมากถึงร้อยละ 15.91 และที่ไม่เต็มใจในการชำระภาษีเลย คิดเป็นร้อยละ 4.04

3. แนวทางสำคัญในการรับมือกับปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวคือการอุดจุดอ่อน กล่าวคือ ในมิติของการยกระดับความพร้อมของเทศบาล เทศบาลควรเพิ่มความชัดเจนในการให้ คำแนะนำการเสียภาษีของเจ้าหน้าที่ เพิ่มความครอบคลุมของการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นต่อผู้เสียภาษี ทุกคน และเพิ่มความพอเพียงของความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในมิติของการพัฒนา กระบวนการจัดเก็บภาษี เทศบาลควรเพิ่มความใส่ใจในประเด็นเรื่องความถูกต้องของการพิจารณาการ จัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่ ลดทอนความยุ่งยากและซับซ้อนของการชำระภาษีให้แก่ท้องถิ่นและเน้นให้ ข้อมูลประชาสัมพันธ์รวมถึงชี้แจงเรื่องการชำระภาษีที่มีความชัดเจนครอบคลุม

อภาภรณ์ พิริยะภัทรกิจ (2561) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการ ทำงานวิจัยของนักวิจัยในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ความเข้าใจนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของนักวิจัยไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการ ทำงานวิจัยของนักวิจัยในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เพราะในปัจจุบันยัง ไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะบอกได้ว่านโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำงานวิจัย

2. การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำงานวิจัยของนักวิจัยในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะด้านความมั่นคงในงานด้านการปฏิบัติงาน เพื่อให้พนักงานเกิดความเชื่อมั่นว่าองค์กรจะอยู่เคียงข้างและพร้อมช่วยเหลือพนักงานเสมอ จนส่งผลดีต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงาน การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรจึงมีผลต่อการทำงาน ดังนั้นองค์กรจึงควรเห็นความสำคัญของการให้การสนับสนุนการทำงานแก่พนักงานในทุกระดับ

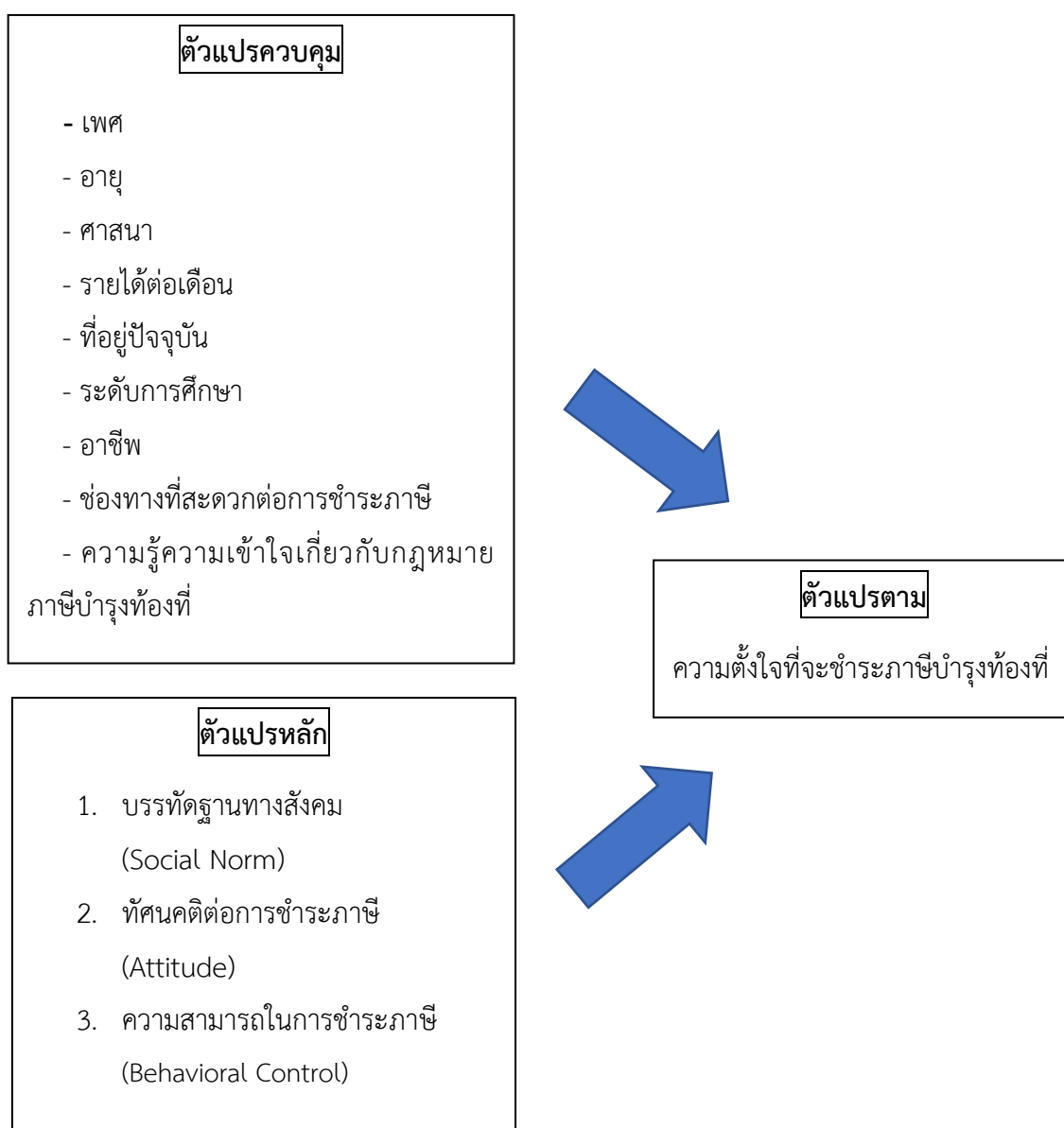
3. ความพอใจในงาน มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำงานวิจัย ของนักวิจัยในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย โดยด้านที่ส่งผลให้ความพอใจในงานมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำงาน คือ ลักษณะงานที่ท้าทายระดับสติปัญญา การเปิดโอกาสให้พนักงานได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้านอย่างเต็มที่ มีอิสระในการปฏิบัติงาน มีโอกาสในการรับรู้ถึงผลการปฏิบัติงาน ทำให้พนักงานเกิดความพอใจในงาน

พิมพิกา พูลสวัสดิ์ และ วิชญพงษ์ โปธิพิรุฬห์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วยทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม อำนาจในการควบคุมพฤติกรรม คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการสามารถส่งอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้มากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ เพราะทำให้นักศึกษารู้สึกว่าการเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่มีความน่าสนใจ ท้าทาย รวมถึงเป็นอาชีพที่ทำให้เกิดความอิสระในการทำงาน และสามารถมีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารงานได้ บรรทัดฐานทางสังคม ไม่สามารถทำนายความตั้งใจ ที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และบรรทัดฐานทางสังคม ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านบรรทัดฐานทางสังคมที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ แสดงว่ากลุ่มคนสำคัญของนักศึกษา เช่น ครอบครัว เพื่อน คนรอบข้าง มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามว่านักศึกษามีความเหมาะสมและสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ และยังทำให้อุบัติการณ์การเป็นผู้ประกอบการนั้นเป็นที่ยอมรับในสังคม เพราะมีความมั่นคงและความมั่งคั่งทางการเงิน รวมถึงปัจจัยด้านการรับรู้อำนาจในการควบคุมพฤติกรรมสามารถส่งอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ ทำให้สะท้อนได้ถึงการรับรู้อำนาจในการควบคุมพฤติกรรมของนักศึกษาที่มี ในการเป็นผู้ประกอบการนั้นไม่ใช่สิ่งที่เป็นอุปสรรค สามารถทำได้ไม่ยาก และยังมีความเชื่ออีกว่าสามารถทำให้ความสำเร็จเกิดขึ้นได้จากปัจจัยในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่สามารถส่งอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการได้แล้วนั้น งานวิจัยนี้ ยังพบว่าคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการนั้นสามารถส่งอิทธิพล ต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ งานวิจัยนี้ทำให้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ

2.6 ตัวแปรและกรอบแนวคิด

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบล สะดวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The Theory of Planned Behavior : TPB) ของ Ajzen (2002a) เป็นกรอบแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มุ่งเน้นศึกษาถึง สภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา
2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง
3. แบบแผนการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา

องค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา ตั้งที่หมู่ที่ 4 บ้านศาลาสอง ตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 12 ตำบลของอำเภอยะรัง ซึ่งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอยะรังประมาณ 11 กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวามีเนื้อที่ทั้งหมด ประมาณ 10.5 ตารางกิโลเมตร ติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้

1. การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวาได้มีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2556 โดยมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,775 คน คิดเป็นร้อยละ 77.07 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2556 คือ นางสาววิมล เจ๊ะอุบง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และได้แต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน

2. ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่เหมาะกับการเกษตร เช่น ทำนา สวนผลไม้ สวนยางพารา และเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น มีขนาดพื้นที่ทั้งหมด 7,098 ไร่ มี 8 หมู่บ้าน

3. ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลสะดากา เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีประชากรทั้งสิ้น 8,131 คน ชาย 3,990 คน หญิง 4,141 คน จำนวนหลังคาเรือน 1,748 หลังคาเรือน ดังตารางต่อไปนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนหลังคาเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านลือเมาะ	617	642	1,259	319
2	บ้านสีเดะ	528	599	1,127	226
3	บ้านอีบู้	572	573	1,145	238
4	บ้านศาลาสอง	759	795	1,554	327
5	บ้านอาโห	498	504	1,002	216
6	บ้านบาง	481	485	966	210
7	บ้านกูแบบาเดาะ	339	351	690	146
8	บ้านปุดะ	196	192	388	85
รวม		3,990	4,141	8,131	1,748

ตาราง 2 จำนวนประชากรในตำบลสะดากา

ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลสะดากา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี, 2561

4. ระบบเศรษฐกิจ

รายได้ของประชาชนส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม ซึ่งมีพืชเศรษฐกิจ คือ ยางพารา นาข้าว ส้มโอ และผลไม้อื่น ๆ นอกจากนี้แล้ว ยังมีประชาชนบางส่วนประกอบกิจการค้าและบริการโดยส่วนส่วนใหญ่จะเป็นกิจการขนาดเล็ก ประเภทร้านขายของชำ ร้านขายของเบ็ดเตล็ด อาหาร และเครื่องดื่มให้บริการในชุมชน

4.1 อาชีพ

ประชากรตำบลสะดากา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร ทำนาและทำสวนตามสภาพพื้นที่ การประกอบอาชีพโดยเฉลี่ยของประชากรดังนี้

- อาชีพเกษตรกรรม 65.59 %
- อาชีพรับจ้าง 25.39 %
- อาชีพอื่น ๆ 9.02 %

4.2 การเกษตร

ประชากรตำบลสะตาวาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร ทำนาและทำสวนตามสภาพพื้นที่ ได้แก่ยางพารา ส้มโอ ลองกอง และผลไม้อื่น ๆ

5. รายได้ที่จัดเก็บเอง

รายได้ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้จัดเก็บเอง ย้อนหลัง 3 ปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายการภาษี	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
1. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	29,760.00	27,713.92	33,842.50
2. ภาษีบำรุงท้องที่	57,032.00	41,934.00	38,851.00

ตาราง 3 เปรียบเทียบรายได้อันหลัง 3 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา

ที่มา : งบแสดงฐานะการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี, 2562

6. ข้อมูลจำนวนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่

ในปีงบประมาณ 2562 จำนวนรายชื่อผู้ที่ต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 2,076 ราย ชำระแล้ว 993 ราย และยังไม่ชำระอีกจำนวน 1,083 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.17 ของผู้ที่ต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่ทั้งหมด

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนราย	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนเงินภาษีค้าง	คิดเป็นร้อยละ
1	บ้านลือเมาะ	75	6.92	5,965.00	7.08
2	บ้านสิเตะ	84	7.76	6,235.00	7.40
3	บ้านอิบู	165	15.23	10,745.00	12.75
4	บ้านศาลาสอง	278	25.67	18,149.05	21.53
5	บ้านอาโห	239	22.07	16,736.00	19.86
6	บ้านบาง	94	8.68	10,657.00	12.65
7	บ้านกูแบบาเตาะ	105	9.70	12,425.00	14.74
8	บ้านปุตะ	43	3.97	3,366.00	3.99
	รวมทั้งสิ้น	1,083	100.00	84,278.05	100.00

ตาราง 4 สรุปยอดลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ประจำปี 2562

ที่มา : งบแสดงฐานะการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี, 2562

3.2 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในเขตตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 1,083 ราย โดยแบ่งกลุ่มผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ได้ ออกเป็น 8 หมู่บ้าน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,083 คน ที่ค่าความเชื่อมั่น .95 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 (งบแสดงสถานะการเงินประจำปี, 2562)

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดหน่วยในการสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งจำนวนประชาชนออกเป็น 8 หมู่บ้าน มากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N (e)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง, N แทน ขนาดประชากร, e แทนความคลาดเคลื่อน

แทนค่าสูตร ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,083}{1+1,083(0.05)^2} \\ &= \frac{1,083}{1+(1,083 \times 0.0025)} \\ &= \frac{1,083}{3.7075} \\ &= 292.11 \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 293 ตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านลือเมาะ	75	20
2	บ้านสิเดะ	84	23
3	บ้านอีปู่	165	45
4	บ้านศาลาสอง	278	75
5	บ้านอาโห	239	65
6	บ้านบวง	94	25
7	บ้านกูแบบาเดาะ	105	28
8	บ้านปูตะ	43	12
	รวมทั้งสิ้น	1,083	293

ตาราง 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ดังนั้น การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้านนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยผู้วิจัยจะแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในพื้นที่ตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จากจำนวนประชากรที่เป็นผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในพื้นที่ตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 1,083 คนนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 คน

3.3 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งขั้นตอนการศึกษาได้ดังนี้

1. ศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย ทั้งจากเอกสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ รวมถึงพระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากประชาชนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในพื้นที่ตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
3. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามชนิดให้ผู้ตอบตนเอง เพื่อสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา รายได้ต่อเดือน ที่อยู่ปัจจุบัน ระดับการศึกษา อาชีพ ช่องทางที่สะดวกต่อการชำระภาษี ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ โดยเป็นคำถามแบบปลายปิด จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ค้างชำระภาษีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ โดยเป็นคำถามแบบปลายปิด จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ ทัศนคติต่อการชำระภาษี (3 ข้อคำถาม) บรรทัดฐานทางสังคม (3 ข้อคำถาม) 3. ความสามารถในการชำระภาษี (3 ข้อคำถาม) 4. ความตั้งใจในการเสียภาษี (3 ข้อคำถาม) โดยให้ข้อมูลในรูปของคะแนนมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดแบบตัวเลขมาตรวัดประมาณค่า มี 5 ระดับ กำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่แสดงระดับความมากน้อย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการเห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการเห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง ระดับการเห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการเห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ได้แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีคะแนนห่างกันเป็นช่วงชั้น กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนแต่ละตัวที่วัดได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายความว่า ผู้ค้างชำระภาษีเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายความว่า ผู้ค้างชำระภาษีเห็นด้วยในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายความว่า ผู้ค้างชำระภาษีเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายความว่า ผู้ค้างชำระภาษีเห็นด้วยในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายความว่า ผู้ค้างชำระภาษีเห็นด้วยในระดับ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ โดยเป็นคำถามแบบปลายปิด จำนวน 3 ข้อ ดังนี้ 1. ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ท่านได้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลาหรือไม่ โดยให้เลือกตอบ 2 ข้อ คือ 1. จ่ายตรงเวลา ให้ไปตอบข้อ 2 โดยมีคำถามว่า เพราะเหตุใดท่านจึงชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลา (เลือกตอบได้ 3 ข้อ) ดังนี้ 1. เป็นหน้าที่ของประชาชน 2. การจ่ายภาษีมีความสะดวก 3. มีคนเตือนให้ไปจ่าย 4. คนรอบข้างเขาก็จ่ายกันหมด 5. ไม่อยากทำผิดกฎหมาย 6. ถ้าไม่จ่ายจะเอาเงินที่ไหนมาพัฒนาพื้นที่ 7. มีความรู้เป็นอย่างดี 8. อดทน อยู่ใกล้บ้าน สะดวกมาก และ 2. จ่ายล่าช้า ให้ไปตอบข้อ 3 โดยมีคำถามว่า เพราะเหตุใดท่านจึงยังไม่ชำระภาษีบำรุงท้องที่ในปีงบประมาณที่ผ่านมา (เลือกตอบได้ 3 ข้อ) ดังนี้ 1. ลืม 2. ชี้แจง 3. ภาษีไม่ก็บาท ไม่ต้องจ่ายก็ได้ 4. อยู่นอกพื้นที่ 5. ไม่มีเวลา 6. ไม่มีความรู้เรื่องข้อกำหนดภาษี 7. มีปัญหาทางการเงิน 8. คนอื่นไม่จ่ายเราก็ไม่จ่าย 9. ถึงจ่ายไปบอด ก็ไม่เห็นพัฒนาอะไร 10. ถึงไม่จ่าย ก็ไม่เห็นถูกลงโทษ เป็นต้น

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามแบบปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะได้อย่างอิสระ

การทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การหาคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ทำการทดสอบดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเสนออาจารย์ที่ปริญญาการนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามว่า ตรงตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่

2. การหาความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยได้มีการนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคนละกลุ่มกับที่ทำการศึกษาวิจัย โดยทดลองกับผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ ในพื้นที่ตำบล ปิตุมุติ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 20 ชุด โดยพิจารณาจากความเข้าใจในเนื้อหาและข้อความของคำถาม โดยการนำแบบสอบถามมาทำการทดสอบหาความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นการหาค่าความคงที่ภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้วิธีครอนบาช จากนั้นนำมาคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งจากการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้ค่า α -Coefficient เท่ากับ .828 ส่วนแบบสอบถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะดาวา อำเภอ ยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้ค่า α -Coefficient เท่ากับ .849 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือตามหลักสถิติ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง ประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของประชาชนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในเขตตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 293 คน
2. ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย ทั้งจากเอกสาร หนังสือสั่งการ บทความทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ รวมถึงพระราชบัญญัติ ระเบียบข้อบังคับ และหนังสือสั่งการต่าง ๆ นำมาประมวลสรุปประเด็นสำคัญๆ เพื่อนำเสนอข้อมูลสนับสนุนงานวิจัย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการประมวลผลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาลงรหัสคะแนนตามที่ได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งใส่หมายเลขให้กับแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณในคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Product and Service Solution) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้
 - 2.1 การวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ ช่องทางที่สะดวกต่อการชำระภาษี ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยทัศนคติต่อการชำระภาษี บรรทัดฐานทางสังคม และความสามารถในการชำระภาษี วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 2.3 การวิเคราะห์ระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.4 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ ประกอบด้วย การตรงต่อเวลาในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ เหตุผลในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลา และเหตุผลที่ไม่มีการชำระภาษีบำรุงท้องที่ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2.5 การวิเคราะห์ปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยการหาค่าการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในเขตตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 293 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ และตารางประกอบการบรรยายตามลำดับดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติ F ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R^2	แทน	ค่าสหสัมพันธ์พหุกำลัง/ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด
R change	แทน	ประสิทธิภาพการทำนายที่เพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าไป
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta)
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($P < .001$)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($P < .01$)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

4.2 ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ส่วนที่ 3 ระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่

ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ ช่องทางที่สะดวกต่อการชำระภาษี ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ดังนี้

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=293)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	154	52.56
หญิง	139	47.44
อายุ		
60 ปี ขึ้นไป	158	53.92
51 – 60 ปี	86	29.35
41 – 50 ปี	37	12.63
31 – 40 ปี	12	4.10

ตาราง 6 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศาสนา		
อิสลาม	287	97.95
พุทธ	6	2.05
รายได้ต่อเดือน		
1,001 – 3,000 บาท	105	35.84
3,001 – 5,000 บาท	72	24.57
5,001 – 10,000 บาท	62	21.16
ต่ำกว่า 1,000 บาท	27	9.22
10,001 – 20,000 บาท	19	6.48
มากกว่า 20,000 บาท	8	2.73
ที่อยู่ปัจจุบัน		
หมู่ที่ 4	75	25.60
หมู่ที่ 5	65	22.18
หมู่ที่ 3	45	15.36
หมู่ที่ 7	28	9.56
หมู่ที่ 6	25	8.52
หมู่ที่ 2	23	7.85
หมู่ที่ 1	20	6.83
หมู่ที่ 8	12	4.10
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	243	82.94
มัธยมศึกษา	24	8.19
ปริญญาตรี	23	7.85
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.02

ตาราง 6 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกร	205	69.97
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	54	18.43
ว่างงาน	14	4.78
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13	4.44
พนักงานบริษัทเอกชน/ลูกจ้าง	7	2.38
ช่องทางที่สะดวกต่อการชำระภาษี		
ชำระเองที่ อบต.	236	80.55
ขอให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่มาเก็บภาษี	52	17.75
ชำระทางไปรษณีย์	3	1.02
ชำระผ่านทางธนาคาร	2	0.68
ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่		
ไม่มีความรู้เรื่อง พรบ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 เลย	199	67.92
มีความรู้พอที่จะดำเนินการชำระภาษีตาม พรบ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508	94	32.08
รวม	293	100.00

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 52.56 ส่วนเพศหญิง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 47.44

อายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 53.92 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 12.63 และอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10

ศาสนา พบว่า ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 97.95 ส่วนนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.05

รายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 1,001 – 3,000 บาท จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 35.84 รองลงมาคือ รายได้ต่อเดือน 3,001 – 5,000 บาท จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 24.57 รายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 21.16 รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.22 รายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท

จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.48 และรายได้ต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.73

ที่อยู่ปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ หมู่ที่ 4 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 รองลงมาคือ อาศัยอยู่หมู่ที่ 5 จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 22.18 หมู่ที่ 3 จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 15.36 หมู่ที่ 7 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.56 หมู่ที่ 6 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.52 หมู่ที่ 2 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.85 หมู่ที่ 1 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.83 และหมู่ที่ 8 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10

ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 82.94 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.19 ระดับปริญญาตรี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.85 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02

อาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 69.97 รองลงมาคือ มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 18.43 ว่างาน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.78 และอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44

ช่องทางที่สะดวกต่อการชำระภาษี พบว่า ส่วนใหญ่มีช่องทางการชำระภาษีเองที่ อบต. จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 80.55 รองลงมาคือ รอให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่มาเก็บภาษี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 ชำระทางไปรษณีย์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02 และชำระผ่านทาง ธนาคาร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.68

ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่อง พรบ. ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 เลย จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 67.92 ส่วนมีความรู้พอที่จะดำเนินการชำระภาษีตาม พรบ. ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 32.08

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนใน ตำบลสะดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ทศนคติต่อการชำระภาษี บรรทัดฐานทางสังคม และความสามารถในการชำระภาษี วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตาราง 7-10

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ทักษะติดต่อการชำระภาษี	3.46	1.10	มาก	1
2. บรรทัดฐานทางสังคม	3.11	0.92	ปานกลาง	3
3. ความสามารถในการชำระภาษี	3.21	1.02	ปานกลาง	2
โดยรวม	3.26	1.01	ปานกลาง	

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D.= 1.01) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบล เสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะติดต่อการชำระภาษี ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 1.10) และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความสามารถในการชำระภาษี ($\bar{X} = 3.21$, S.D.= 1.02) 2. ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ($\bar{X} = 3.11$, S.D.= 0.92) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านทักษะติดต่อการชำระภาษี

ปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านทักษะติดต่อการชำระภาษี				
1. การชำระภาษีถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ	3.53	1.06	มาก	1
2. เงินภาษีที่ฉันจ่ายจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น	3.34	1.06	ปานกลาง	3
3. การชำระภาษีเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย	3.52	1.18	มาก	2
โดยรวม	3.46	1.10	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านทักษะติดต่อการชำระภาษี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 1.10) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านทัศนคติต่อการชำระภาษี อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ 1. การชำระภาษีถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ($\bar{X} = 3.53, S.D. = 1.06$) 2. การชำระภาษีเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ($\bar{X} = 3.52, S.D. = 1.18$) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ เงินภาษีที่ฉันจ่ายจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.34, S.D. = 1.06$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านบรรทัดฐานทางสังคม

ปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม				
1. คนอื่นๆ รอบตัวฉัน ส่วนใหญ่แล้วจ่ายภาษีตรงเวลา	3.48	1.06	มาก	1
2. ไม่เห็นมีชาวบ้านคนไหนเสียภาษีตรงเวลาเลย	2.48	0.80	น้อย	3
3. เพื่อนบ้านของฉันจ่ายภาษีตรงเวลา	3.38	0.90	ปานกลาง	2
โดยรวม	3.11	0.92	ปานกลาง	

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านบรรทัดฐานทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11, S.D. = 0.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านบรรทัดฐานทางสังคม อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ คนอื่น ๆ รอบตัวฉัน ส่วนใหญ่แล้วจ่ายภาษีตรงเวลา ($\bar{X} = 3.48, S.D. = 1.06$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ เพื่อนบ้านของฉันจ่ายภาษีตรงเวลา ($\bar{X} = 3.38, S.D. = 0.90$) และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ไม่เห็นมีชาวบ้านคนไหนเสียภาษีตรงเวลาเลย ($\bar{X} = 2.48, S.D. = 0.80$) ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านความสามารถในการชำระภาษี

ปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านความสามารถในการชำระภาษี				
1. ฉันมีรายได้เพียงพอสำหรับการชำระภาษี	3.69	1.17	มาก	1
2. ฉันมีภาระรายจ่ายมากกว่าที่จะชำระภาษีได้	2.59	0.80	น้อย	3
3. ฉันมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและห้วงเวลาในการจ่ายภาษี	3.36	1.09	ปานกลาง	2
โดยรวม	3.21	1.02	ปานกลาง	

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านความสามารถในการชำระภาษี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D.= 1.02) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ด้านความสามารถในการชำระภาษี อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ ฉันมีรายได้เพียงพอสำหรับการชำระภาษี ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 1.17) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ฉันมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและห้วงเวลาในการจ่ายภาษี ($\bar{X} = 3.36$, S.D.= 1.09) และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ ฉันมีภาระรายจ่ายมากกว่าที่จะชำระภาษีได้ ($\bar{X} = 2.59$, S.D.= 0.80) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอ ยะรัง จังหวัดปัตตานี

การวิเคราะห์ระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ฉันมีความตั้งใจที่จะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา	4.21	0.71	มากที่สุด	2
2. ฉันจะพยายามชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา	4.21	0.73	มากที่สุด	3
3. ฉันมีความคิดว่าจะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา	4.24	0.72	มากที่สุด	1
โดยรวม	4.22	0.72	มากที่สุด	

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมากที่สุดข้อ ได้แก่ 1. ฉันมีความคิดว่าจะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.72) 2. ฉันมีความตั้งใจที่จะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.71) 3. ฉันจะพยายามชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.73) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่

การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ ประกอบด้วย การตรงต่อเวลาในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ เหตุผลในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลา และเหตุผลที่ไม่มีการชำระภาษีบำรุงท้องที่ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ดังตาราง 12

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ (n=293)

ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การตรงต่อเวลาในการชำระภาษีบำรุงท้องที่		
จ่ายล่าช้า	254	86.69
จ่ายตรงเวลา	39	13.31

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้าชำระภาษีบำรุงท้องที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหตุผลในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลา		
เป็นหน้าที่ของประชาชน	30	10.24
ไม่ยากทำผิดกฎหมาย	18	6.14
มีความรู้เป็นอย่างดี	15	5.12
การจ่ายภาษีมีความสะดวก	12	4.10
มีคนเตือนให้ไปจ่าย	9	3.07
ถ้าไม่จ่าย จะเอาเงินที่ไหนมาพัฒนาพื้นที่	8	2.73
คนรอบข้างเขาก็จ่ายกันหมด	7	2.39
อบต.อยู่ใกล้บ้าน สะดวกมาก	6	2.05
เหตุผลที่ไม่มีการชำระภาษีบำรุงท้องที่		
ไม่มีเวลา	132	34.81
อยู่นอกพื้นที่	102	10.58
ลืม	80	27.30
ไม่มีความรู้เรื่องข้อกำหนดภาษี	71	24.23
ถึงไม่จ่าย ก็ไม่เห็นถูกลงโทษ	56	19.11
มีปัญหาทางการเงิน	44	15.02
ภาษีไม่กี่ปาท ไม่ต้องจ่ายก็ได้	38	12.97
คนอื่นไม่จ่ายเราก็ไม่จ่าย	34	11.60
ขี้เกียจ	32	10.92

จากตาราง 12 การตรงต่อเวลาในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จ่ายภาษีบำรุงท้องที่ล่าช้า จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 86.69 ส่วนจ่ายภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลา จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.31

เหตุผลในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลาเพราะเป็นหน้าที่ของประชาชน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.24 รองลงมาคือไม่ยากทำผิดกฎหมาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.14 มีความรู้เป็นอย่างดี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.12 การจ่ายภาษีมีความสะดวก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 มีคนเตือนให้ไปจ่าย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.07 ถ้าไม่จ่าย จะเอาเงินที่ไหนมาพัฒนาพื้นที่ จำนวน 8 คน คิดเป็น

ร้อยละ 2.73 คนรอบข้างเขาก็จ่ายกันหมด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.39 และอบต.อยู่ใกล้บ้าน สะดวกมาก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.05

เหตุผลที่ไม่มีการชำระภาษีบำรุงท้องที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ชำระภาษีบำรุงท้องที่เพราะไม่มีเวลา จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 34.81 รองลงมาคือ อยู่นอกพื้นที่ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 10.58 สีม จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 ไม่มีความรู้เรื่องข้อกำหนดภาษี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 24.23 ถึงไม่จ่าย ก็ไม่เห็นถูกลงโทษ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 19.11 มีปัญหาทางการเงิน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 15.02 ภาษีไม่กี่ปาท ไม่ต้องจ่ายก็ได้ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.97 คนอื่นไม่จ่ายเราก็ไม่จ่าย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 และ ชี้แจง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.92

ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

การวิเคราะห์ปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยการหาค่าการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการใน 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis) และ 2) การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ดังตาราง 13-14

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ กับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	1	2	3	4
1. ทัศนคติต่อการชำระภาษี	3.47	1.03	(.816)			
2. บรรทัดฐานทางสังคม	3.11	0.58	.702	(.814)		
3. ความสามารถในการชำระภาษี	3.21	0.68	.802	.691	(.782)	
4. ความตั้งใจในการชำระภาษี	4.22	0.63	.535	.576	.537	(.861)

หมายเหตุ n = 293, **p < .01; *p < .05, ในวงเล็บคือค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค

จากตาราง 13 พบว่าตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความตั้งใจในการชำระภาษี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บรรทัดฐานทางสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ขณะที่พิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ทักษะคิดต่อการชำระภาษี มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุดเท่ากับ 1.03 แสดงว่ามีการตอบกระจายมากที่สุด ส่วนบรรทัดฐานทางสังคม มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุดเท่ากับ 0.58 ซึ่งแสดงว่า มีการตอบกระจายน้อยที่สุดหรือมีการเกาะกลุ่มกันมากที่สุด

สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ดังนี้

1. ทักษะคิดต่อการชำระภาษี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการชำระภาษี โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .535
2. บรรทัดฐานทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการชำระภาษี โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .576
3. ความสามารถในการชำระภาษี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจในการชำระภาษี โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .537

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค ในทุกตัวแปรมีค่ามากกว่า 0.70 แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้มีความเชื่อมั่นเพียงพอ

ตาราง 14 การวิเคราะห์ปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่	
Mode 1	
Constant	1.690***
ตัวแปรควบคุม	
เพศ	.010
อายุ	.028
รายได้ต่อเดือน	.122
ที่อยู่หมู่ที่ 1	.064
ที่อยู่หมู่ที่ 2	-.145*
ที่อยู่หมู่ที่ 3	.166*
ที่อยู่หมู่ที่ 5	-.122
ที่อยู่หมู่ที่ 6	-.148*
ที่อยู่หมู่ที่ 7	.223***
ที่อยู่หมู่ที่ 8	-.094
ระดับการศึกษา	.013
อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน	-.052
อาชีพธุรกิจส่วนตัว	.077
อาชีพข้าราชการ	.003
อาชีพว่างงาน	-.016
ตัวแปรอิสระ	
ทัศนคติต่อการชำระภาษี	.256**
บรรทัดฐานทางสังคม	.333***
ความสามารถในการชำระภาษี	.174*
F Test	16.182
R²	.515
Adjusted R²	.483

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$ ตัวเลขที่เห็นคือค่า standardized coefficient (β)

ค่า coefficient ของหมู่บ้าน เปรียบเทียบกับหมู่ที่ 4 ซึ่งเป็นที่ตั้งของอบต.

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า

ตัวแปรทัศนคติต่อการชำระภาษีส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.256$) ตัวแปรบรรทัดฐานทางสังคมส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.333$) ส่วนตัวแปรความสามารถในการชำระภาษีส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.174$) สำหรับตัวแปรควบคุม พบว่า อาศัยที่หมู่ที่ 2 อาศัยที่หมู่ที่ 3 และอาศัยที่หมู่ที่ 6 ส่งผลทางลบต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.145, .166$ และ $.148$ ตามลำดับ) แสดงว่ามีแนวโน้มว่าความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยที่หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 6 น้อยกว่าหมู่ที่ 4 ส่วนอาศัยที่หมู่ที่ 7 ส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.223$) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนในความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ได้ร้อยละ 51.5 ดังนั้น สรุปได้ว่าทัศนคติต่อการชำระภาษี บรรทัดฐานทางสังคม และความสามารถในการชำระภาษี ส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ตาราง 15 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ลำดับที่	การชำระภาษีบำรุงท้องที่	ความถี่ของจำนวนที่ตอบ
1	ควรให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนอยากเสียภาษี เช่น แจกของสมนาคุณให้แก่ผู้ที่ชำระภาษีตรงเวลา	12
2	อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษี และ ขั้นตอนในการชำระภาษีในหลายๆช่องทาง เช่น ตามหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สื่อ Social, Website, Facebook เป็นต้น	8
3	ควรนำเงินค่าภาษีบำรุงท้องที่ ไปพัฒนาหมู่บ้านให้ทั่วถึง	6
4	ควรปรับปรุงการให้บริการ โดยอำนวยความสะดวก ให้แก่ผู้มาชำระภาษีมากขึ้น	5
5	อยากให้มีการพักชำระหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย โดยที่ไม่มีค่าปรับ	4
6	อยากให้มีการเอาผิดกับผู้ค้างชำระภาษีอย่างจริงจัง	2

จากตาราง 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการชำระภาษี บำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะเตาะ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ในเรื่องควรให้มีกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ประชาชนอยากเสียภาษี เช่น แจกของสมนาคุณให้แก่ ผู้ที่ชำระภาษีตรงเวลา (ความถี่=12) รองลงมา อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษี และ ขั้นตอนในการชำระภาษีใน หลายๆ ช่องทาง เช่น ตามหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สื่อ Social, Website, Facebook เป็นต้น (ความถี่=8) ควรนำเงินค่าภาษีบำรุงท้องที่ไปพัฒนาหมู่บ้านให้ทั่วถึง (ความถี่=6) ควรปรับปรุงการ ให้บริการ โดยอำนวยความสะดวก ให้แก่ผู้มาชำระภาษีมากขึ้น (ความถี่=5) อยากให้มีการพักชำระหนี้ ภาษีบำรุงท้องที่ ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย โดยที่ไม่มีค่าปรับ (ความถี่=4) และอยากให้มีมาตรการเอาผิดกับผู้ ค้างชำระภาษีอย่างจริงจัง (ความถี่=2)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 2) ศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี และ 3) เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในเขตตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 293 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปในประเด็นสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.56 มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.92 ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 97.95 โดยมีรายได้ต่อเดือน 1,001 – 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.84 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่หมู่ที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 25.60 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 82.94 โดยมีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 69.97 ซึ่งมีช่องทางการชำระภาษีเองที่ อบต. คิดเป็นร้อยละ 80.55 และส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่อง พรบ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 เลย คิดเป็นร้อยละ 67.92

5.1.2 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนใน ตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D.= 1.01) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านทัศนคติต่อการชำระภาษี ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 1.10) และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความสามารถในการชำระภาษี ($\bar{X} = 3.21$, S.D.= 1.02) 2. ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ($\bar{X} = 3.11$, S.D.= 0.92) ตามลำดับ

5.1.3 ระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ 1. ฉันมีความคิดว่าจะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.72) 2. ฉันมีความตั้งใจที่จะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.71) 3. ฉันจะพยายามชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.73) ตามลำดับ

5.1.4 ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จ่ายภาษีบำรุงท้องที่ล่าช้า คิดเป็นร้อยละ 86.69 โดยส่วนใหญ่ไม่ชำระภาษีบำรุงท้องที่เพราะไม่มีเวลา คิดเป็นร้อยละ 34.81 รองลงมาคือ อยู่นอกพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 10.58 ลืม คิดเป็นร้อยละ 27.30 และไม่มีความรู้เรื่องข้อกฎหมายภาษี คิดเป็นร้อยละ 24.23 ส่วนที่ชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลาเพราะเป็นหน้าที่ของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 10.24 รองลงมาคือ ไม่อยากทำผิดกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 6.14 มีความรู้เป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 5.12 การจ่ายภาษีมีความสะดวก คิดเป็นร้อยละ 4.10

5.1.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ทัศนคติต่อการชำระภาษีส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.256$) ตัวแปรบรรทัดฐานทางสังคมส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.333$) ส่วนตัวแปรความสามารถในการชำระภาษีส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.174$) สำหรับตัวแปรควบคุม พบว่า อาศัยที่หมู่ที่ 2 อาศัยที่หมู่ที่ 3 และอาศัยที่หมู่ที่ 6 ส่งผลทางลบต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.145, .166$ และ $.148$ ตามลำดับ) แสดงว่ามีแนวโน้มว่าความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยที่หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 6 น้อยกว่าหมู่ที่ 4 ส่วนอาศัยที่หมู่ที่ 7 ส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ($\beta=.223$) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนในความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ได้ร้อยละ 51.5

5.1.6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ในเรื่องควรให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนอยากเสียภาษี เช่น แจกของสมนาคุณให้แก่ผู้ที่ชำระภาษีตรงเวลา รongลงมา อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษี และ ขั้นตอนในการชำระภาษีในหลายๆช่องทาง เช่น ตามหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สื่อ Social, Website, Facebook เป็นต้น ควรนำเงินค่าภาษีบำรุงท้องที่ ไปพัฒนาหมู่บ้านให้ทั่วถึง ควรปรับปรุงการให้บริการ โดยอำนวยความสะดวก ให้แก่ผู้มาชำระภาษีมากขึ้น อยากให้มีการพักชำระหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยโดยที่ไม่มีค่าปรับ และอยากให้มีมาตรการเอาผิดกับผู้ค้างชำระภาษีอย่างจริงจัง

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ คือ ตัวแปรบรรทัดฐานทางสังคมส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11, S.D. = 0.92$) ส่วนตัวแปรทัศนคติต่อการชำระภาษีส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการ

ชำระภาษีบำรุงท้องที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 1.10$) และตัวแปรความสามารถในการชำระภาษีส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยในการชำระภาษีบำรุงท้องที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21, S.D. = 1.02$) สรุปได้ว่า บรรทัดฐานทางสังคม ทศนคติต่อการชำระภาษี และความสามารถในการชำระภาษี ส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ สำหรับตัวแปรควบคุม พบว่า ผู้ค้างชำระภาษีที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 และอาศัยอยู่หมู่ที่ 6 ส่งผลทางลบต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีแนวโน้มว่าความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยที่หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 6 มีน้อยกว่าผู้ค้างชำระภาษีที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 4 ส่วนผู้ค้างชำระภาษีที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 7 นั้นส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB) ของ Ajzen เป็นทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล มีข้อจำกัดในการทำนาย บุคคลไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากเจตนาในการกระทำพฤติกรรมของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ เจตนาในการทำพฤติกรรมได้รับการสนับสนุนพื้นฐานว่า เป็นปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้น ถ้าบุคคลยังมีความตั้งใจมากขึ้นเพียงใด ก็ยิ่งมีความพยายามในการทำพฤติกรรมมากขึ้นเพียงนั้น ดังนั้น Ajzen ยังมีความเชื่อไว้อีกว่า การกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล จะถูกชี้นำโดยความเชื่อ 3 ประการได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม ความเชื่อเหล่านี้จะส่งผลต่อพฤติกรรมโดยผ่านเจตคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และเจตนาในการทำพฤติกรรมนั้น ๆ ตามทฤษฎีดังกล่าว สามารถอธิบายได้ว่า ผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีความเชื่อว่า บรรทัดฐานทางสังคม ทศนคติต่อการชำระภาษี และความสามารถในการชำระภาษี ส่งผลต่อการคล้อยตามต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ได้ร้อยละ 51.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 .01 และ.05 และมีความคิดที่จะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.72$)

สภาพปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลเสดดา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีดังนี้คือ จ่ายภาษีบำรุงท้องที่ล่าช้า คิดเป็นร้อยละ 86.69 โดยเหตุผลส่วนใหญ่ที่ไม่ชำระภาษีบำรุงท้องที่ คือ ไม่มีเวลา อยู่นอกพื้นที่ ลืม และไม่มีความรู้เรื่องข้อกำหนดภาษี ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ชำระภาษีบำรุงท้องที่ตรงเวลาในปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 10.24 เพราะเป็นหน้าที่ของประชาชน ไม่อยากทำผิดกฎหมาย และมีความรู้เป็นอย่างดี ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา เมธาวรากุล (2559) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

หนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องถิ่นของผู้เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีผลกระทบมากที่สุด องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในตำบล เพื่อให้ประชาชนมีความพร้อมและเต็มใจที่จะชำระภาษีต่อไป

ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้ภาษีบำรุงท้องถิ่นของประชาชนในตำบลเสดวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีประเด็นสำคัญๆ ดังนี้คือ ควรแจกของสมนาคุณให้แก่ผู้ชำระภาษีตรงเวลา รongลงมา อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษี และ ขั้นตอนในการชำระภาษีในหลายๆช่องทาง เช่น ตามหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สื่อ Social, Website, Facebook เป็นต้น รวมถึงควรนำเงินค่าภาษีบำรุงท้องถิ่นไปพัฒนาหมู่บ้านให้ทั่วถึง ควรปรับปรุงการให้บริการ โดยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาชำระภาษีมากขึ้น อยากให้มีการพักชำระหนี้ภาษีบำรุงท้องถิ่นให้แก่ผู้มีรายได้น้อยโดยที่ไม่มีค่าปรับ และอยากให้มีมาตรการเอาผิดกับผู้ค้างชำระภาษีอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะพร ทิพย์ชิต (2556) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารการคลังท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวน ควรเร่งรัดการจัดเก็บภาษีค้างชำระอย่างต่อเนื่อง และให้รางวัลแก่ผู้ชำระภาษี เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการชำระภาษี และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี เวทโอสถ (2556) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลสุโขงป่าติ อำเภอสุโขงป่าติ จังหวัดนราธิวาส พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะด้านการรับรู้ข่าวสาร คือ ควรเพิ่มช่องทางวิทยุชุมชน ทางรถกระจายเสียง โดยวิธีการประกาศเสียงตามสายตามหมู่บ้าน ติดป้ายประชาสัมพันธ์จัดทำป้ายโฆษณา ข่าววิทยุ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ถึงข้อดีของการชำระภาษี และประโยชน์ที่จะได้รับกลับคืน หน่วยงานควรส่งหนังสือแจ้งเตือนไปยังผู้ค้างชำระภาษี ให้มาดำเนินการชำระภาษีตามวันและเวลาที่กฎหมายกำหนด รวมถึงให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการส่ง SMS แจ้งเตือนไปยังผู้ชำระภาษีทุกคนเมื่อถึงคราวครบกำหนดชำระภาษี โดยสามารถใช้แนวทางในการเร่งรัดจัดเก็บรายได้ ลูกหนี้ค้างชำระและการจำหน่ายหนี้สูญ ตามหนังสือที่ มท.0313.6/ว 0208 กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 โดยระบุไว้ว่าการแก้ไขปัญหาหนี้ค้าง และลูกหนี้ที่ขาดอายุความตามกฎหมาย ท้องถิ่นจะต้องเร่งดำเนินการจัดหารายได้เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้มีเงินหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ จึงให้จังหวัดกำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในเขตจังหวัด ดำเนินการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเร่งรัดติดตามจัดเก็บลูกหนี้ที่ค้างชำระภาษีให้ครบถ้วน หากลูกหนี้รายใดที่จัดเก็บไม่ได้ให้ดำเนินการเรียกชำระหนี้ตามระเบียบ กฎหมาย หรือหนังสือสั่งการที่กำหนด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า บรรทัดฐานทางสังคมส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก ซึ่งหากพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ในหัวข้อ คนอื่น ๆ รอบตัวฉัน ส่วนใหญ่แล้วจ่ายภาษีตรงเวลา แสดงว่ากลุ่มคนสำคัญของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ คือ ครอบครัว เพื่อนบ้าน และ คนรอบข้าง ซึ่งมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษี และมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ค้างชำระภาษี เกิดความรู้สึกคล้อยตามให้อยากชำระภาษี จะเห็นได้ว่า กลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ ดังนั้นผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา ควรมีมาตรการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยผ่านทางกิจกรรม หรือ โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และโครงการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ประจำปี เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนมีความสนใจต่อการชำระภาษี ส่วนทัศนคติต่อการชำระภาษีก็ส่งผลทางบวกต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ 2 ข้อ ซึ่งหากพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า การชำระภาษีถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และ การชำระภาษีเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย อยู่ในระดับมาก ดังนั้น อบต.ต้องปรับทัศนคติของประชาชนผู้มีหน้าที่ต้องชำระภาษีให้เข้าใจก่อนว่า การเสียภาษีเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เงินที่จ่ายเป็นค่าภาษีบำรุงท้องที่ให้กับอบต.นั้น อบต.จะนำไปใช้ในการให้บริการสาธารณะ และ พัฒนาระบบการคมนาคม การอุปโภคบริโภค ให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น และที่สำคัญคือ ท้องถิ่นต้องแสดงให้เห็นอีกด้วยว่า การที่รัฐจัดเก็บภาษีมาใช้ในการให้บริการสาธารณะนั้น สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนผู้เสียภาษีมีความเต็มใจที่จะอยากที่จะเสียภาษี และมีความคิดที่จะหลีกเลี่ยงการเสียภาษีให้น้อยลง และสุดท้ายความสามารถในการชำระภาษี ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความสามารถที่จะชำระภาษี และมีความคิดที่จะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา ดังนั้นหน่วยงานควรกระตุ้นให้ประชาชนมีความสนใจต่อการชำระภาษี เช่น ควรส่งหนังสือแจ้งเตือนไปยังผู้ที่ค้างชำระภาษี ให้มาดำเนินการชำระภาษีตามวันและเวลาที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการส่ง SMS แจ้งเตือนไปยังผู้ชำระภาษีทุกคนเมื่อถึงกำหนดชำระ ดังนั้นหน่วยงานควรประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอบต. กับ ประชาชนผู้เสียภาษีสม่ำเสมอ

ในสถานการณ์บ้านเมือง และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ท้องถิ่นปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ปัจจัยทั้ง 3 ประการ ที่กล่าวมานี้ ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี รวมถึงการเร่งรัดจัดเก็บรายได้ ลูกหนี้ค้างชำระให้เป็น

ปัจจุบัน ดั่งนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลสะตาวา ต้องมีการนำปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ไปเป็นอีกหนึ่งประเด็นในการจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ประจำปี เพื่อรองรับกฎหมายภาษีตัวใหม่ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ที่ต้องบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2563 ต่อไป

5.3.2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการค้างชำระภาษีท้องถิ่น และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชน ในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ให้หลากหลายรูปแบบ เช่น อบจ. อบต. และเทศบาล เป็นต้น

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบสอบถามอย่างเดียว ซึ่งสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาวิจัยในประเด็นนี้ อาจใช้การศึกษาเชิงคุณภาพให้มากขึ้น เช่น การสนทนากลุ่ม การเข้าไปเป็นส่วนร่วมในกิจกรรม หรือการสังเกตการณ์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมวิษุฑ์ ชุนรัตเวก. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษาอำเภอเมืองและอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2542). ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- งบแสดงฐานะการเงินประจำปี, (2562). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.laas.go.th/Default.aspx?menu=67C63DB2-3FC2-4874-8EB7-2DA89A61F5B2>.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2553). ประชาธิปไตยทางการคลังไทย. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2551). การคลังท้องถิ่น รวมบทความวิจัยเพื่อเพิ่มพลังให้ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด.
- ธัญญรัตน์ คณานุรักษ์. (2558). มาตรการในการเร่งรัดและติดตามภาษีค้างชำระขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี. การศึกษาอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2562, จาก http://mis.cola.kku.ac.th/files/gs28_attachment_files/files/1888/บทความ.pdf.
- นฤมล หอมจันทร์, ปิยะพงศ์ บุซบงก์. (2561). แนวทางการรับมือกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองมหาสารคาม. วารสารช่อพระยอม ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 มกราคม-พฤษภาคม 2561. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562, จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejChophayom/article/view/126469/95583>.
- นุจริฎ วงษ์สุภาพ. (2559). สภาพปัญหาในการจัดเก็บภาษีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม 2559. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://rdi.aru.ac.th/journal/pdf/20160902115713.pdf>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปิยะพร ทิพย์ชิต. (2556). ปัจจัยการบริหารการคลังท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลสะดาวา, (2562).
- แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลสะดาวา พ.ศ.2561-2565, (2561).
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). สืบค้นเมื่อ วันที่ 7 มกราคม 2563, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/>.
- พรชัย ลิขิตธรรมโรจน. (2545:21-34). การคลังสาธารณะ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (2547). สืบค้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562, จาก <https://docs.google.com/file/d/0B0QqZeoMeRdmUTBmTGJ1NWxzcA/edit>.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล, (2537). สืบค้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.dla.go.th/servlet/LawServlet?regType=1>.
- พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่. (2508). สืบค้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.dla.go.th/servlet/LawServlet?regType=1>.
- พิมพ์ิกา พูลสวัสดิ์, วิษณุพงษ์ โพรธิพิรุฬห์. (2562). อิทธิพลของปัจจัยตามทฤษฎีพฤติกรรมแผนที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรฒ ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2562.
- ไพรัช ตระการศิรินนท์. (2548). การคลังภาครัฐ. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ็น แสควร์ กราฟฟิก พรินท์ จำกัด.
- มสารัตน์ หรสิทธิ์เดชเจริญ. (2560). จากการศึกษาปัญหาการเร่งรัดจัดเก็บภาษีอากรค้าง : ศึกษากรณีการเร่งรัดจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร. วิทยานิพนธ์สาขาวิชานิติศาสตร์: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มุเรียม อิสลาม. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาชะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รุ่งนภา สันติธรรมมา. (2561). การภาษีอากร. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.
- วาสนา เมธาวรากุล. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี. การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรรณีย์ สมตัว. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระ สินเชื่อนโยบายรัฐของธนาคารออมสิน สาขาจะนะ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2562, จาก http://kb.psu.ac.th/bitstream/2016/11318/4/wanee_Fulltext.pdf
- วินัย เนื่อนาจันทร์. (2559). เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการภาษีอากร/ภาษีอากร 1. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์. (2547). การจัดการองค์ความรู้ : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ กรุงเทพฯ. จีรวิวัฒน์เอกซ์เพรส. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2563, จาก http://km.moi.go.th/E_Library/File_Books/EJ0021.pdf.
- สมคิด บางโม. (2557). ภาษีอากรธุรกิจ. กรุงเทพฯ: บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด.
- สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (2560). หลักและทฤษฎีภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 1. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563, จาก <https://www.taxguruthai.com /topic/68>.
- สุภาวดี เวทโอสถ. (2556). ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุรชัย เดชพงษ์. (2560). ได้ศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขการค้างภาษีโรงเรือนและที่ดินกรณีศึกษา
ในจังหวัดเชียงใหม่. วารสาร ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560):
มหาวิทยาลัยพายัพ.

เสาวนีย์ เหตุทอง. (2557). ความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบล
โคกม่วง อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

หนังสือที่ มท.0313.6/ว 0208 กระทรวงมหาดไทย. เรื่องการเร่งรัดจัดเก็บรายได้ ลูกหนี้ค้างชำระ และ
การจำหน่ายหนี้สูญ. ลงวันที่ 21 มกราคม 2541.

หนังสือที่ มท.0311.3/ว18 กระทรวงมหาดไทย. เรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ.
ลงวันที่ 9 มกราคม 2537.

อาภาภรณ์ พิริยะภัทรกิจ, (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำงานวิจัยของนักวิจัย ใน
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตวิชาเอกการจัดการ
ทั่วไป: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 4
มกราคม 2563 จาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/3376/RMUTT%20159675.pdf?sequence=1>.

ภาคผนวก ๑

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชน
ในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี”

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่ของประชาชนในตำบลสะตาวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำผลที่ได้รับไปพัฒนา ปรับปรุงในการบริหารงานจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

2. แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ค้างชำระภาษีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

การเก็บข้อมูลในครั้งนี้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามโดยอิสระ ตามความรู้สึกอันแท้จริงของท่าน ทั้งนี้คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น และไม่มีผลใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

นางรอรานี นิลพันธ์

ผู้ทำการศึกษาวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 20 ปี 2. 20 – 30 ปี
 3. 31 – 40 ปี 4. 41 – 50 ปี
 5. 51 – 60 ปี 6. 60 ปี ขึ้นไป

3. ศาสนา

1. พุทธ 2. คริสต์
 3. อิสลาม 4. อื่นๆ

4. รายได้ต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 1,000 บาท 2. 1,001 – 3,000 บาท
 3. 3,001 – 5,000 บาท 4. 5,001 – 10,000 บาท
 5. 10,001 – 20,000 บาท 6. มากกว่า 20,000 บาท

5. ที่อยู่ปัจจุบัน

1. หมู่ที่ 1 2. หมู่ที่ 2
 3. หมู่ที่ 3 4. หมู่ที่ 4
 5. หมู่ที่ 5 6. หมู่ที่ 6
 7. หมู่ที่ 7 8. หมู่ที่ 8
 9. นอกพื้นที่ 10. อื่นๆ ระบุ.....

6. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา
 3. ปริญญาตรี 4. สูงกว่าปริญญาตรี

7. อาชีพ

1. เกษตรกร 2. พนักงานบริษัทเอกชน / ลูกจ้าง
 3. ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย 4. ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 5. ว่างาน 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. ช่องทางที่สะดวกต่อการชำระภาษี

1. ชำระเองที่ อบต. 2. ชำระทางไปรษณีย์
 3. ชำระผ่านทางธนาคาร 4. รอให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่มาเก็บภาษี

9. ความรู้ความเข้าใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่

1. มีความรู้พอที่จะดำเนินการชำระภาษีตาม พรบ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508
2. ไม่มีความรู้เรื่อง พรบ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508 เลย

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ค้างชำระภาษีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการชำระภาษีบำรุงท้องที่

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด ดังนี้

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	เห็นด้วยปานกลาง (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)
ทัศนคติต่อการชำระภาษี					
1. การชำระภาษีถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ					
2. เงินภาษีที่ฉันจ่ายจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น					
3. การชำระภาษีเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย					
บรรทัดฐานทางสังคม					
1. คนอื่นๆ รอบตัวฉัน ส่วนใหญ่แล้วจ่ายภาษีตรงเวลา					
2. ไม่เห็นมีชาวบ้านคนไหนเสียภาษีตรงเวลาเลย (R)					
3. เพื่อนบ้านของฉันจ่ายภาษีตรงเวลา					
ความสามารถในการชำระภาษี					
1. ฉันมีรายได้เพียงพอสำหรับการชำระภาษี					
2. ฉันมีภาระรายจ่ายมากเกินไปที่จะชำระภาษีได้ (R)					
3. ฉันมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและห้วงเวลาในการจ่ายภาษี					
ความตั้งใจในการเสียภาษี					
1. ฉันมีความตั้งใจที่จะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา					
2. ฉันจะพยายามชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา					
3. ฉันมีความคิดว่าจะชำระภาษีในปี 2563 ให้ตรงเวลา					

ภาคผนวก ๒
หนังสือแจ้งเตือนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่

ที่ ปน ๗๙๓๐๒/ว

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสะดากวา
อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 94160

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง หนังสือแจ้งเตือนผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ครั้งที่ ๑)

เรียน ผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่

แจ้งความมายังบ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ด้วย งบแสดงฐานะการเงินประจำปี ๒๕๖๒ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะดากวา อำเภอ ยะรัง จังหวัดปัตตานี ได้แสดงรายละเอียดของผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ คิดเป็นร้อยละ 58.45 ของผู้ที่ต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่ทั้งสิ้น จากรายงานดังกล่าว ปรากฏว่าท่านได้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ตามหมายเลขสำรวจที่.....หมู่ที่..... ตำบลสะดากวา ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

ประจำปีภาษี	ค่าภาษี	เงินเพิ่ม	รวมเป็นเงิน

รวมเป็นเงินค่าภาษีและเงินเพิ่มทั้งสิ้น.....บาท (.....) นั้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 จึงแจ้งเตือนให้ท่านนำเงินไปชำระภาษีบำรุงท้องที่ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสะดากวา ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ภายในวันและเวลาราชการ หรือชำระโดยส่งไปรษณีย์ณานัดตามจำนวนเงินที่ระบุข้างต้น ส่งจ่ายในนามองค์การบริหารส่วนตำบลสะดากวา หากท่านได้มาชำระภาษีก่อนได้รับหนังสือฉบับนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลสะดากวา ขอภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

จึงเรียนเตือนมาเพื่อชำระภาษีบำรุงท้องที่ดังกล่าวข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววิมล เจ๊ะอุบง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะดากวา

หมายเหตุ 1. ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งตามมาตรา ๔๐ และมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือ ทั้งจำ ทั้งปรับ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	นางรอรธานี นิลพันธ์
รหัสประจำตัวนักศึกษา	6110521539
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	102/1 หมู่ 3 ตำบลปีตุ่มุดี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 94160
ประวัติการศึกษา	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีสำเร็จการศึกษา 2550
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	นักบริหารงานการคลัง ระดับต้น องค์การบริหารส่วนตำบลสะดะวา อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี